



Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya,
R. C. Marg, Chembur, Mumbai 400071



Data Validation and Verification

SSR Criterion 2: Teaching-learning and Evaluation

Students are enabled to evolve the tools of assessment for learning suited to the kinds of learning engagement provided to learners, and to analyse as well as interpret responses

1. Samples prepared by students for each indicated assessment tool
2. Documents showing the different activities for evolving indicated assessment tools

2.4 Competency and Skill Development

2.4.4 Samples prepared by students for each indicated assessment tool

Principal

Principal

**Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071,**

Page No.:

Date. / /

REFLECTION ON YEAR PLANNING AND UNIT PLANNING AND ANALYSIS OF UNIT TEST

Note:- Number of questions in brackets.

Date.....
Page.....

GRADE - VIII	MAX. MARKS : 20	SECOND MID TERM EXAMINATION - 2021-2022			SUBJECT - SCIENCE	SKILL	SUB TOTAL
		COMPREHENSION	APPLICATION	ANALYSIS			
Topic		VSA SA LA	VSA SA LA	VSA SA LA	SA SA LA		
Reflection of light		VSA SA LA	VSA SA LA	VSA SA LA		6.5	
Laws of Reflection		VSA SA LA	VSA SA LA	VSA SA LA		1.5	
Reflection of light			2(1) 3(1)			5	
Laws of Reflection						1	
Reflection of light			3(1)		3(1)	6	
Laws of Reflection					3(2)	6	
SUB TOTAL		2	2	3	3	25	
TOTAL		6	5	3	6		

WEIGHTAGE TO OBJECTIVE (TABLE-1)

SR. NO	OBJECTIVE	MARKS	PERCENTAGE (%)
1.	KNOWLEDGE	8	32
2.	COMPREHENSION	5	20
3.	APPLICATION	3	12
4.	SKILL	9	36
	TOTAL	25	100

WEIGHTAGE TO THE CONTENT AREA (TABLE-2)

SR. NO	AREA	MARKS	PERCENTAGE (%)
1.	REFLECTION OF LIGHT	14.5	58%
2.	LAW OF REFLECTION	10.5	42%
	TOTAL	25	100%

WEIGHTAGE TO DIFFERENT FORMS OF QUESTIONS

TABLE-3

SR. NO.	FORM OF QUESTIONS	NUMBER OF QUESTIONS	MARKS
1.	VERY SHORT ANSWER (VSA)	4	2
2.	SHORT ANSWER (SA)	6	12
3.	LONG ANSWER (LA)	4	12
	TOTAL	14	25

WEIGHTAGE TO THE DIFFICULTY LEVEL

TABLE-4

DIFFICULTY LEVEL	NO. OF QUESTIONS	PERCENTAGE (%)
EASY	8	32%
AVERAGE	8	32%
DIFFICULT	9	36%

SCHOOL NAME
SECOND MID-TERM TEST 2021-2022
SUBJECT: SCIENCE

CLASS: 8

MAX MARKS: 25

DATE:

TIME: 1 HR

A. Fill in the blanks: $(\frac{1}{2} \times 4 = 2)$

1) we can see the objects when the light coming from objects enters our eyes.

2) There are _____ laws of reflection.

3) The angle of incidence is _____ to the angle of reflection.

4) The incident ray and the reflected ray are on the _____ sides of the Normal.

B. Define the following terms. $(\frac{3}{2} \times 4 = 6)$

- 1) Incident rays
- 2) Reflected rays
- 3) Normal
- 4) point of incidence

C. Answer in 2-3 Sentences. $(2 \times 1 = 2)$

Define reflection of light and Explain how we see objects around us?

D. Answer in 4-5 sentences:

Explain laws of Reflection.

(3x1=3)

E. Solve the following.

(3x2=6)

1) If the reflected ray makes an angle of 60° with the normal, what angle must the incident ray make with normal?

2) If the angle between the incident ray and reflected ray is 90° , what are the values of the angle of incidence and angle of reflection?

F. Give Reason.

(3x1=3)

How will you explain the statement 'we cannot see the objects in a dark room'?

G. Draw the figure showing the following. (3x1=3)

a. Incident ray.

b. Normal

c. Angle of incidence

d. Angle of reflection

e. point of incidence

f. reflected ray

CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA
MAHAVIDYALAYA

SECOND MID-TERM TEST - 2021 - 2022

SUBJECT - SCIENCE (Answer key)

CLASS - VIII

MAX. MARKS - 25

DATE - 08.01.2022

TIME - 1HR

A. Fill in the blanks

 $(\frac{1}{2} \times 4 = 2)$

- 1) light
- 2) three
- 3) equal
- 4) opposite

B. Define the following terms

 $(\frac{3}{2} \times 4 = 6)$

- 1) Incident rays - The ray falling on any surface are called incident rays.
- 2) Reflected rays - The ray going away from the surface after reflection are called as reflected rays.
- 3) Normal - perpendicular line drawn from the surface of any object.
- 4) point of incidence - The point at which an incident ray falls is called as the point of incidence.

C Answer in 2-3 sentences. (2x1=2)

(I) Reflection of light:-
when light rays fall on an object their direction changes and they turn back. this is called the reflection of light.

(II) when the light rays falls on the surface of any object then the light rays reflected from the objects and enters to our eyes then we see the objects around us.

D. Answer in 4-5 sentences. (3x1=3)

laws of reflection:-

(I) The direction of the reflected rays is decided by some rules which are called laws of reflection.

(II) There are three laws of reflection. these are given as below.

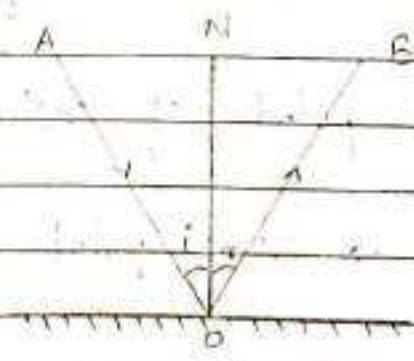
(III) (a) The angle of reflection is equal to the angle of incidence.

(b) The incident ray, the reflected ray and the normal lie in the same plane.

(c) The incident ray and reflected ray are on the opposite sides of the normal.

(IV) Ray OA is in the given figure AO is the incident ray. ray BO is the reflected ray. line ON is the Normal.

$\angle AON$, between incident ray and normal is the angle of incidence and it is denoted



by 'i' and $\angle BON$, between the reflected ray and normal is the angle of reflection and it is denoted by 'r'.

(v) So, according to the laws of reflection, $i = r$ and ray AO, line ON and ray BO lies in the same plane. Also, ray AO and ray BO are on the opposite sides of the Normal.

E. Solve the following (3x2=6)

(1) Given:- Angle of reflection = $\angle r = 60^\circ$

find:- Angle of incidence = $\angle i = ?$

Solution:- According to the law of reflection,

$$\angle i = \angle r \quad \text{But } \angle r = 60^\circ$$

$$\therefore \angle i = 60^\circ$$

\therefore The incident ray will make an angle of 60° with the normal.

(2) Given:- Angle between the incident ray and reflected ray is 90°

find:- (i) angle of incidence

(ii) angle of reflection.

Solution:- $\angle i + \angle r = 90^\circ$ ——— (i) (given)

According to law of reflection,

$$\angle i = \angle r \quad \text{————— (ii)}$$

from equation (i) and (ii)

$$\angle i + \angle i = 90^\circ$$

$$2\angle i = 90^\circ$$

$$\angle i = \frac{90^\circ}{2}$$

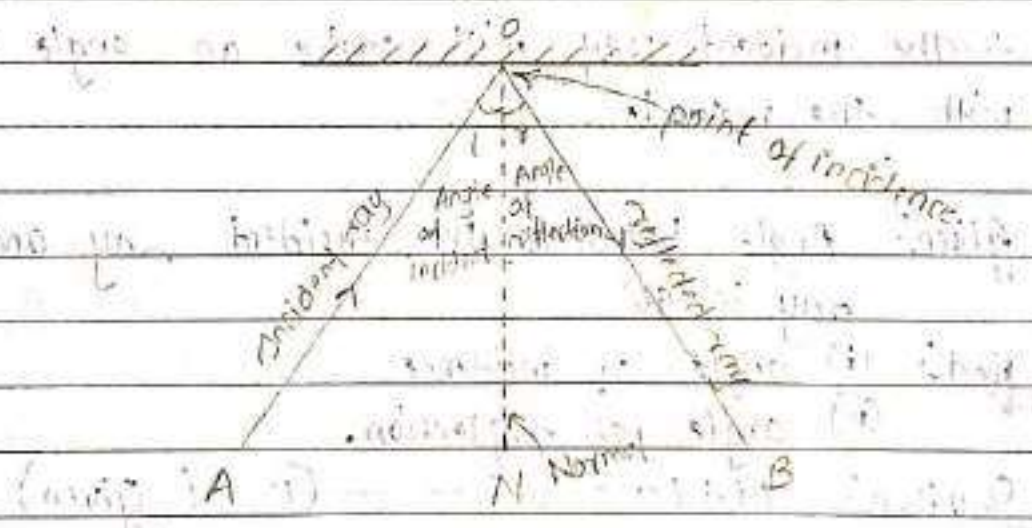
$$\therefore \angle i = 45^\circ$$

∴ Angle of incidence and reflection are 45° .

F. Give reason

Light enables us to see objects around us. We see an object when light falls on it and gets reflected from its surface and enters our eyes. In a dark room, there is no source of light. Thus, no light falls on the surface of objects and hence we do not see them. This is why we cannot see the objects in a dark room.

Q1. Draw the figure showing the following ($3 \times 1 = 3$)



For median,

$$l = 15.5, \quad cf = 4, \quad f = 4, \quad i = 5, \quad \frac{N}{2} = 5$$

$$\text{Median}(M) = l + \frac{\left(\frac{N}{2} - cf\right)}{f} \times i$$

$$= 15.5 + \frac{(5 - 4)}{4} \times 5$$

$$= 15.5 + \frac{1}{4} \times 5$$

$$= 15.5 + 5$$

$$M = 16.75$$

* INTERPRETATION OF MEAN:

- Mean is the average score of the distribution
- Mean is the central value of the distribution.
- In the given distribution mean is 17 which means most of the students have score near that number.

* INTERPRETATION OF MEDIAN:

- Median is the positive average
- Median divides the distribution in two equal halves ($N/2$)
- In the given distribution median is 16.75 which means 67% students have scored above (16.75) and 33% students have scored below that value (16.75)

Reflection of unit test:-

On '17 November 2022', I had to conducted a unit test of science subject, so before the conduction of unit test I had selected a unit of 'science' subject of 'Eight' standard then I had analysed that content after that I had prepared a 'blue print' of the unit test of selected unit. then I had prepared 25 marks question paper of unit test for one hour. I had divided the questions into easy, Average and different categories by considering all categories of students. The question paper which I had prepared, there was '14 questions' which I had categorized in various types by considering all types of students. there was 'four' very short questions, 'six' short questions and 'four' large questions so, by keeping all the stages - as easy, average, and different level difficulty of level and all types of student - below average, average, and above average students in my mind, I had prepared the question paper for unit test

After the preparation of question paper, I had prepared Answer key of question paper then afterwards I had prepared a submitted these documents to my prof. me thod master prof. Vibhawari Sigwan for the correction. After the correction of my

question paper, Answer key and blue print then I conducted unit test on 17 January 2022 at 11 am. There was 10 students for test, before starting the test I had given some instruction to students about test and discipline. Students started the writing of paper at 11 am and stopped at 12 pm. While writing the paper all students had maintained discipline and submitted the paper at the time. Afterwards I started the correction of papers. I had given marks to students according to their written answers. Then I had done the statistical analysis of unit test.

So over all I had enjoyed to conduct the unit test and from that I learned many things and ~~the~~ with the support and guidance of our professor guidance I successfully conducted the unit test.



चेंबूर एज्युकेशन सोसायटीचे
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र
महाविद्यालय

विषयाचे नाव : अध्यायनासाठी मूल्यनिर्धारण
(CCY)

स्वाध्यायाचे नाव : निवडलेल्या शाळेतील विषयाची
स्क्री प्रिंट आणि चाचणी तयार करा.

विद्यार्थिनीचे नाव : फु. प्रेरणा फिशोर मेस्त्री

हजेरी प्रमांक : २६ (तृतीय सत्र)

शैक्षणिक वर्ष : २०२२-२०२३ (द्वितीय वर्ष)

मागदर्शक : प्रा. डॉ. रविंद्र गांबुर्डे सर

प्रास्ताविक

प्रस्तावना :

आपल्या जीवनामध्ये अनेक वेळा इतर व्यक्तींकडून विविध प्रकारचे अभिप्राय व्यक्त करतो. हे अभिप्राय म्हणजे मूल्यमापनाचा एक भाग होय, परंतु असे मूल्यमापन शास्त्रशुद्ध असेलच असे नाही. विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन हे शास्त्रशुद्ध पद्धतीने करणे आवश्यक असते. अशा या मूल्यमापनाचे टप्पे समजून घेणे व त्यांचे योग्य नियोजन आवश्यक असते.

'When you fail to plan, you plan to fail' असे संज्ञासूत्र उदरले जातेच. विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन हे शिक्षकांचे महत्त्वाचे व जबाबदारीचे कार्य आहे. त्यामुळे हे कार्य यशस्वी होण्यासाठी आपल्या कामाचे व्यवस्थित नियोजन करणे आवश्यक ठरते. पुढील स्वाध्यायात संस्कृत विषयाचे मूल्यमापन व्यवस्थितपणे सांडलेले आहे.

मूल्यमापन :

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासाबरोबरच त्यांच्या ठिकाणी विविध गुणांचा विकास व्हावा अशी आपली अपेक्षा असते. मुलांमध्ये जो बदल आपण अपेक्षित आहे ते दृष्टान्त ठेवतो, त्यालाच शैक्षणिक उद्दिष्टे म्हणतात. ही शैक्षणिक उद्दिष्टे किती प्रमाणात साध्य झाली ते ठरविण्यासाठी उपयोजिलेली सूत्रशुद्ध पद्धती म्हणजे 'मूल्यमापन' होय.

मूल्यमापन ही एक अविश्वसनीय शालासाठी प्रक्रिया



आहे. या प्रक्रियेमध्ये विद्यार्थी हा केंद्रबिंदू असतो. तसेच या मूल्यमापनाचा संबंध अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेशी असतो. कारण अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेमुळे विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन होऊ शकते. व त्यानुसार शिक्षण अध्यापनाचे नियोजन करू शकतो.

वार्षिक नियोजन :

'अध्यापनाचे नियोजन ही यंत्राक्षी अध्यापनाची लुकफिल्ली आहे.' नियोजन नसल्यास अनेक अडथळी उद्भवतात. वर्षभरात संस्कृतचा जो अभ्यासक्रम राहणावा इयत्तेला शिकवायचा असेल, त्या अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे साध्य होण्यासाठी वर्षभरात उपलब्ध होणाऱ्या तासिकांची मेळ घालून संपूर्ण अभ्यासक्रमाची एक रूपरेखा तयार केली जाते. त्यालाच 'वार्षिक नियोजन' असे म्हणतात.

अशाप्रकारे वर्षभरि केलेल्या नियोजनाचे अध्यापनास सुव्यवस्थित व निश्चित स्वरूप येते. उद्दिष्टांपर लक्ष केंद्रित करून ठराविक फाळावधीत विद्यार्थ्यांचा अपेक्षित वर्तन विकार घडवून आणता येतो. यासाठी वार्षिक नियोजन आवश्यक आहे.

घटक नियोजन :

वार्षिक नियोजनानंतर साहजिकच पुढची पायरी म्हणजे घटक नियोजन होय. घटक नियोजन हा वार्षिक नियोजनाचा अंदाजित भाग असून त्या वेळांमधील कुवा एनिष्ठ स्वरूपाचा असतो. एकेका घटकाच्या अध्यापनावूनच वार्षिक नियोजनाची फलश्रुती साध्य होते. नेहमी त्या

प्रत्येक घटकाची योग्य स्थूल घेतली तरच वार्षिक नियोजन यशस्वी होते. म्हणून घटक नियोजनही आवश्यक आहे.

घटक नियोजनामुळे अध्यापनात यथार्थता येते. विशिष्ट उद्दिष्टांच्या पूर्ततेवर भर दिला जातो व अध्यापन विद्यार्थी-केंद्री होते. अध्यापनाचे घटकावर नियोजन केल्याने सुस्पष्टता निर्माण होऊन असे अध्यापन प्रभावी ठरते.

घटक चाचणी आराखडा :

एखादा घटक शिकवून आल्यावर अध्यापनाची उद्दिष्टे किती प्रमाणात साध्य झाली याचा तपास होणे आवश्यक असते. विद्यार्थ्यांना शिकवलेला भाषा किती समजला आहे, याचा पडताळा घेता येतो, व त्यानुसार शिक्षणाला स्वताची अध्यापनपद्धती आवश्यकतेनुसार बदलता येते. अध्यापन - अध्यापनात सुधारणा करण्यासाठी आवश्यक प्रत्याभरण साहित्य या चाचणीमुळे मिळू शकते.

या घटक चाचणी आराखड्यात छुपांचे उद्दिष्टे, उपघटक व प्रश्नवार परीक्षण केले जाते. यामुळे मूल्यमापनाचे नियोजन स्पष्ट होते.

संविधान तफता :

घटक चाचणीचा स्थूल आराखडा तयार करताना उद्दिष्टे, उपघटक व प्रश्नवार प्रकार या तीन विभागांनी विचार केला जातो. या ३ अंगांचा संकलितपणे विचार करून आराखडा तयार केला जातो. त्याला 'संविधान तफता' असे म्हणतात.



चाचणीचे प्रश्नवार पृथक्करण :

सर्व प्रश्नप्रकार, उपघटक उद्दिष्टे यांच्या संकलित तक्ता व तसेच छुण, काठिण्य पातळी आणि वेळनिश्चिती या सर्वच उपघटकांचे संकलित स्वरूप म्हणजे हे पृथक्करण होय. 'वेळेचे व्यवस्थापन' हा कोणत्याही नियोजनातील महत्त्वाचा टप्पा आहे. तो या पृथक्करणानुन आरंभ होतो व मूल्यमापन व वेळेचे शोधित यानुन जोडता येते. यामुळे घटक चाचणीतील विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने येणाऱ्या अडथळी व इतर त्रुटी लक्षात घेऊन सुधारणा करता येतात.

घटक चाचणी :

घटक चाचणीतील प्रश्न तयार करताना संपिधान तक्तामध्ये नमूद केलेल्या कोट्टी विचारान घेतल्या जातान उद्दिष्टे व उपघटक आणि प्रश्नप्रकार लक्षात घेऊन प्रश्नपत्रिका तयार करण्याचा हा टप्पा होय. विद्यार्थ्यांच्या मूल्यमापनाचे हे दृश्य व मुख्य स्वरूप होय. विद्यार्थ्यांच्या लक्ष्यांचे, कौशल्यांचे व उजिवांचेही निदान या घटक चाचणीने करता येते.

उत्तरसूची व गुणदान योजना :

प्रश्नपत्रिका तयार केल्यानंतर लगेचच गुणदान योजनेसह उत्तरपत्रिका तयार केली तर त्यातील दोष लगेचच लक्षात येतात. तसेच उत्तरपत्रिका तयारण्यामध्ये एकसुरता याची यासाठी तिची आवश्यकता असते.

समाशेष :

एतद्वर शरुत वाचपानि सुव्यवस्थित नियोजन करताना वरील सर्वा पाथ्या आवडथुत असतात. 'मूल्यमापन ही उद्दिष्टपूर्तीचे धोतक आहे. हा परीक्षा सुधाशणेचा जाचार आहे. वरील सर्वा शरुतांमुळे अध्यापन कार्यपूर्ण होऊन योग्य फलशुती मिळेल.



घटक चाबणी आराखडा

१. उद्दिष्टानुसार गुणविभागणी			
अनु. क्र.	उद्दिष्ट	गुण	शेकडा गुण
१.	अभिप्रेत	०७	३५
२.	साधारण	०४	२०
३.	अव्यक्त	०९	४५
		२०	१००
२. उपघटकांनुसार गुणविभागणी			
अनु. क्र.	उपघटक	गुण	शेकडा गुण
१.	उत्ती कल्पना	०५	२५
२.	उत्ती	०४	२०
३.	उत्ती	०३	१५
४.	उत्ती	०४	२०
५.	उत्ती	०४	२०
		२०	१००
३. प्रश्नप्रकारांनुसार गुणविभागणी			
अनु. क्र.	प्रश्नप्रकार	गुण	शेकडा गुण
१.	उत्ती	०५	२५
२.	उत्ती	०४	२०
३.	उत्ती	११	५५
		२०	१००

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahatmaya

Ramkrishna Chembur Marg,

Chembur West, Mumbai - 400 071

संविधान सभा

क्र.सं.	वर्ग	वर्ष												कुल सं.	
		प्रा. प्रथम				द्वितीय				तृतीय					
		प्रा. प्रथम	द्वितीय	तृतीय	चतुर्थ	प्रा. प्रथम	द्वितीय	तृतीय	चतुर्थ	प्रा. प्रथम	द्वितीय	तृतीय	चतुर्थ		
	प्रा. प्रथम														05
															04
															03
															02
	द्वितीय			02	04										06
															01
	कुल कुल			07	08			02	04			01	04		20



संविधान सभा

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL
 Chembur Sarvanksh Shikshanshastha
 Maharashtra
 Ramkrishna - Vinayak Marg,
 Chembur Taluka, Mumbai - 400 071

प्रश्नपत्रिका, उत्तरसूची व गुणदान योजना



साधना विद्यालय, सायन
(घटक चाचणी परीक्षा)

नाव :- _____ हजेरी क्र. :- _____

नवमी कक्षा

वेळ : ६० मिनिटे

संस्कृतम् (सम्पूर्णम्)

एकूण गुण : २०

दिनांक : १० / ०१ / २०२४

सूचना :-

- सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- प्रश्नपत्रिका हीच उत्तरपत्रिका आहे.

(गद्यम्)

प्र. १ गद्यांश पठित्वा प्रश्नां उत्तरत ।

०६

वाजश्रवाः नाम दानपरः ब्राह्मणः आसीत् । एकादा सः विश्वजित्-यज्ञम् अकरोत् । समाप्ते यज्ञे सः ब्राह्मणेभ्यः दक्षिणाम् अपृच्छत् । दक्षिणायां सर्वदा प्रियं वस्तु यच्छेत् इति नियमः । किन्तु पिता वाजश्रवाः तु दक्षिणारूपेण दुग्धदाने असमर्थाः दुर्बलाः वृद्धाः च धनूः अपृच्छत् । तस्य पुत्रः नचिकेताः तद् अपश्यत् । असमीचीनदानेन पिता भ्रंशं गमिष्यति इति भीत्या सः पितरम् अपृच्छत्, "पितः, किं तव अतीव प्रियम् ?" इति पितः अवदत्, "वत्स, त्वमेव मम प्रियतमः ।" नचिकेताः पुनः अपृच्छत्, "तर्हि मां कस्मै दास्यति भवान्?" वाजश्रवसा किमपि उत्तरं न दत्तम् । द्विवारं त्रिवारं नचिकेतसा तदेव पृच्छत् । तदा क्रुद्धः भूत्वा पिता नचिकेतसम् "अहं त्वां मृत्यवे ददामि" इति अवदत् ।

पिता क्रोधावेशे एवम् उक्तवान् इति नचिकेताः अजानात् । तथापि पितुः आदेशपालनार्थं सः यमपुरम् अगच्छत् । यमपुरे यमः अनुपस्थितः । बालः नचिकेताः तत्रैव त्रीणि दिनानि यावत्, किमपि अभुक्त्वा अपीत्वा यमस्य प्रतीक्षाम् अकरोत् ।

अ) गद्यांशतः सकारान्तनामानि लिखत ।

वाजश्रवाः

नचिकेताः

आ) गद्यांशतः पूर्वकालवाचकं त्वान्तं ल्यबन्तम् अव्ययानि च लिखत ।

भूत्वा

अभुक्त्वा

अपीत्वा

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Rambhadracharya Marg,
Chembur, Mumbai - 400 071

इ) एकवाक्येन उत्तरत ।

०२

> वाजश्रवाः कः ?

वाजश्रवाः दानपशुः ब्राह्मणः ।

> दक्षिणायां किं यच्छेत् इति नियमः ?

दक्षिणायां सर्वदा प्रियं वस्तु यच्छेत् इति नियमः ।

ई) माध्यमभाषया उत्तरत ।

०२

> नचिकेताः यमपुरं किमर्थम् अगच्छत् ?

पितृभक्तः नचिकेताः । या पाठात् नचिकेतानि
प्रापत्त्या पितृभक्त्यै न्यूकीर्ये वर्तनं दोषमुक्त
व्यपि, यासाठी यमपुरात् यमात्ता भेरण्यात्
गिता ।

(पद्यम्)

प्र. २ पद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।

०६

न घोरहार्यं न च राजहार्यं न भ्रातृभाज्यं न च भारकारि ।

व्यसे कृते वर्धत एव नित्यं विद्याधनं सर्वधनप्रधानम् ॥१॥

अयं निजः परो वेति गणना लघुघेतसाम् ।

उदारचरितानां तु वस्तुषु कुटुम्बकम् ॥२॥

परोपकाराय कलन्ति वृक्षाः परोपकाराय बहन्ति नद्यः ।

परोपकाराय दुहन्ति गावः परोपकारार्थमिदं शरीरम् ॥३॥

अ) विरुद्धार्थकशब्दं लिखत ।

०१

> निजः x पशुः ।

> नित्यम् x अनित्यम् ।

आ) एकवाक्येन उत्तरत ।

०२

> परोपकाराय नद्यः किं कुर्वन्ति ?

परोपकाराय नद्यः बहन्ति ।

> केषां कृते वसुधा एव कुटुम्बकं भवति ?

उदाश्वरितानां कृते वसुधा एव कुटुम्बकं भवति ।

इ) माध्यमभाषया उत्तरत ।

> परोपकारः नाम किम् ? के परोपकारमग्नाः ?

परोपकारः म्हणजे परा उपकार. दुसऱ्यापर उपकार म्हणजेच दुसऱ्यांना मदत करणे. वृक्ष इतरांना फळे देतात, नद्या त्यांचे पाणी आणि आई दूध दे इतरांच्या फायद्यासाठीच देतात.

> विद्यायाः महत्त्वं लिखत ।

विद्या ही सर्व प्रकारच्या धनोपेक्षा श्रेष्ठ आहे. कारण चोरकडून ती चोरली जाऊ शकत नाही. राजाकडून लुप्तपून घेतली जाऊ शकत नाही. भावांमध्ये वाटणी होत नाही. तिच्या कधीही मार नसते. स्वर्च फेळी असता, इतरांना दिली असता नेहमी वाढतच जाते.

(व्याकरणम्)

प्र. ३ अ) सङ्ख्यारूपाणि लिखित्वा वाक्यानि पूरयत ।

- > तत्र पञ्चशु (५) बालकेषु कलहः उद्भूतः ।
- > जवानां (९) रात्रीणां समूहः नाम नवरात्रम् ।
- > छात्राणि (६) विडालैः एकः एव मूषकः दृष्टः ।

आ) समासिकपदं मेलयत ।

अनु. क्र.	अ	उत्तराणि
१.	पत्रपुष्पाणि ।	मूषकः च मार्जारः च एतयोः समाहारः । (४)
२.	दुग्धशर्करम् ।	पत्राणि च पुष्पाणि च । (१)
३.	वृक्षलताः ।	दुग्धं च शर्करा च एतयोः समाहारः । (२)


PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshansabstra
Mukavidyakya
Ranjit
Chembur, Mumbai - 400 071



४. मूषकमार्जारम् । वृक्षाः च लताः च । (३)

(लेखनकौशलम्)

प्र. ४ अ) मञ्जूषातः शब्दान् योजयित्वा संवादं पूरयत ।

०४

संवादिनी - सुहृद्, अपि अद्य ग्लानः असि ?

तालवाद्यम् - अयि, अद्य संस्कृतदिनस्य कार्यक्रमः अभवत् । तत्र बालानां गीतगायनसमये बहु ताडितः वादितः च अस्मि ।

संवादिनी - आम् । अहमपि तत्र अभिवम् । बालैः सह स्वरतालयुक्ता अहमपि अगायम् ।

तालवाद्यम् - परन्तु त्वं न ग्लाना असि । हास्ययुक्तं तव वदनम् उल्लसति ।

संवादिनी - मित्र, त्वां वादकाः ताडयन्ति अतः त्वं ग्लानः भवसि मां तु अतीव कोमलतया वादयन्ति अतः अहं मधुरं गायामि । इदं मम हास्यस्य रहस्यम् ।

मञ्जूषा - (हास्ययुक्तं, हास्यस्य, सुहृद्, वादकाः, अभवम्, कोमलतया, बालानां, शालायां)

अथवा

आ) मञ्जूषातः शब्दान् योजयित्वा निबन्धं पूरयत ।

०४

सङ्गणकः - इदानीं काले सङ्गणकः भोजनम् इव आवश्यकः । सङ्गणकस्य साहाय्येन बहूनि कार्याणि सुकराणि जातानि । गणनकार्यं भवतु वा आन्तर्जाले अन्वेषणं, सः तूर्णमेव कार्यं करोति । अधुना तस्य भ्रमणभाषः, टैबयन्त्रम्, अङ्कसङ्गणकः एतानि रूपाणि प्रचलितानि । यदि आन्तर्जालसुविधा विद्युदुपलब्धिः वा न स्तः तर्हि सङ्गणकस्य कार्यं न भवति । तदा मनुष्यः असहायः भवति । तस्य अत्यधिकोपयोगेन आरोग्यविषयकाः समस्याः प्रादुर्भवन्ति । किन्तु तस्य सुयोग्येन साहाय्येन अस्माकं प्रगतिः एव ।

(आन्तर्जाले, मनुष्यः, आवश्यकः, कार्याणि, एतानि, सुयोग्येन, समस्याः, सङ्गणकस्य)



चात्तणीचे प्रश्नवाच पृथक्करण

प्रश्न क्रमांक	उपघटक	उद्दिष्टे	प्रश्नप्रकार	काठिपय पातळी	घुण	वेळ
प्र.१	अ) शब्दसंपदा	ज्ञान / आकलन	वस्तुनिष्ठ	शोषा	०१	२ मि.
	आ) शब्दसंपदा				०१	३ मि.
	इ) वर्णन	समाकलन	लघुत्तरी	मध्यम	०२	६ मि.
	ई) मध्यवर्ती कल्पना	अभिव्यक्ती	दीर्घान्तरी	कठीण	०२	७ मि.
प्र.२	अ) शब्दसंपदा	ज्ञान / आकलन	वस्तुनिष्ठ	शोषा	०१	३ मि.
	आ) वर्णन				समाकलन	लघुत्तरी
	इ) मध्यवर्ती कल्पना	अभिव्यक्ती	दीर्घान्तरी	कठीण	०३	७ मि.
						७ मि.
प्र.३	अ) व्याकरण	ज्ञान / आकलन	वस्तुनिष्ठ	मध्यम /	०१	३ मि.
	आ) व्याकरण			कठीण	०३	६ मि.
प्र.४	लेखनकौशलम्	अभिव्यक्ती	वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०४	६ मि.

५५ मि.

+ ५ मि.

(checking)

एकूण ६० मि.

(१ तास)



निफालांचे संख्याशास्त्रीय विश्लेषण

अनु. क्रमांक	हजेरी क्रमांक	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण
१	०१	दुरेन बागवान	१३
२	०२	कार्तिकी घाडी	१८
३	०३	श्रिया बापेकर	१९
४	०४	अनुपस्थित	
५	०५	श्रेया जाधव	१७
६	०६	अनुपस्थित	
७	०७	अनुपस्थित	
८	०८	तनिष्ठा मनि	१६
९	०९	ऐश्वर्या परब	१६
१०	१०	योगिता पाटील	१२
११	११	तन्वी पवार	१७
१२	१२	शमिका शमुगडे	१७
१३	१३	वैष्णवी साळस्कर	१३
१४	१४	नूतन साळवी	१७
१५	१५	सविना सय्यद	१७
१६	१६	सुस्मिता बाह	१८
१७	१७	प्रतुजा शिवापण	१७
१८	१८	खुशी शिंदे	१७
१९	१९	सायना उदमले	१५
२०	२०	आर्या यादव	१७
२१	२१	अनुपस्थित	
२२	२२	शाहिल कांबळे	१७

Sundaram

FOR EDUCATIONAL USE

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur, Baka, Mumbai 400 071



२३.	२३	संदेश कांबळे	१६
२४.	२४	अमित आरंडे	१२
२५.	२५	वर्धन ताथपडे	१६
२६.	२६	आशुष पाधमार	१६

मध्यमान (MEAN)

श्रेणीतील सर्व प्राप्तींकांची बेरीज करून झालेल्या बाजूला प्राप्तींकांच्या एकूण संख्येने भाग दिल्यास येणारा भागाकार म्हणजेच श्रेणीचे मध्यमान होय.

सुट्या प्राप्तींकांपासून मध्यमान काढणे

$$M = \frac{\sum x}{N}$$

M = मध्यमान

x = श्रेणीतील एकूण प्राप्तींक

\sum = बेरीज दाखविणारे चिन्ह

N = एकूण प्राप्तींक

मी घेतलेल्या सारणीमधील विद्यार्थी संख्या २२ आहे. त्यांना सारणीमध्ये मिळालेले प्राप्तींक ९३, ९८, ९९, ९७, ९६, ९६, ९२, ९७, ९७, ९३, ९७, ९७, ९८, ९६, ९७, ९५, ९७, ९७, ९६, ९२, ९९, ९६ असले आहेत.

$$M = \frac{93 + 98 + 99 + 97 + 96 + 96 + 92 + 97 + 97 + 93 + 97 + 97 + 98 + 96 + 97 + 95 + 97 + 97 + 96 + 92 + 99 + 96}{22}$$

$$M = \frac{2159}{22}$$

$$M = 98.13$$



मध्यमान हे वितरणाचे सरासरी गुण आहेत. परीक्षेच्या न्यायाधीश मध्यमान १६.१३ हे आहे. म्हणजेच बहुतांश गुण १६.१३ या गुणांभोवती आहेत. म्हणजेच बहुतांश विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या परीक्षेन १६.१३ गुण मिळविले आहेत. मध्यमान वितरणाचे मध्यवर्ती मूल्य आहे.

मध्यांक (MEDIAN)

श्रेणीतील सर्व प्राप्तींचे न्याय्य किंवा उतरत्या क्रमाने सांख्यिकीय क्रमिकेच्या आधारे मध्यांक श्रेणीचा प्राप्ती किंवा बिंदू म्हणजे मध्यांक होय.

शुद्ध्या प्राप्तींकांपासून मध्यांक काढणे

$$\text{Mdn} = \frac{N + 1}{2}$$

१३, १८, १९, १७, १६, १६, १२, १८, १७, १३, १७, १८,
१८, १६, १७, १५, १७, १७, १६, १२, १९, १६

$$\text{Mdn} = \frac{22 + 1}{2}$$

$$= \frac{23}{2}$$

$$= \underline{11} \quad (11^{\text{th}} \text{ score})$$

श्रेणीमध्ये ११ वा क्रमांक १७ आहे म्हणून
श्रेणीचा मध्यांक सुद्धा १७ आहे.

मध्यांक हे वितरणाने सरासरी गुण आहेत.
मध्यांक हे वितरणाचा दिन समान आणून विभाजिते.

या राखणीचा मध्यांक १७ आहे. म्हणजेच
५०% विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या न्यायणी परीक्षेत १७ प्राजांकाच्या
वर गुण मिळविले आहेत. आणि ५०% विद्यार्थ्यांनी
दिलेल्या न्यायणी परीक्षेत १७ प्राजांकाच्या खाली गुण
मिळविले आहेत.

म्हणजेच १० विद्यार्थ्यांनी १७ प्राजांकाच्या वर
गुण मिळविले आहेत, तर ११ विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या
न्यायणी परीक्षेत १७ प्राजांकाच्या खाली गुण मिळविले
आहेत.


PRINCIPAL
Chembur Sarvankush Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Bankoliman Chembur (Wing)
Chembur - Mumbai - 400 071

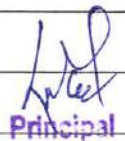


चेंबूर ढज्युकेशन र्गोसायटीचे,

चेंबूर सरवंकष शिदणशास्त्र महाविद्यालय

- विषयचे ढाव : अद्ययनासाठी मूल्यनिर्धारण (CCY)
- र्वाध्यायाचे ढाव : ढिवडलेल्या शाळेतील विषयाची ढलू प्रिंट आगि ढाढणी तयार करा.
- विद्यार्थिनीचे ढाव : कु. उज्वला ढापू ढोंगडे.
- हजेरी क्रमांक : ३६५ (तृतीय सत्र)
- शैक्षणिक वर्ष : २०२२-२०२४ (द्वितीय वर्ष)
- मार्गदर्शिका : प्रा. माणिक आवारे मॅडम
- मार्गदर्शिक शिक्षक : डॉ. रवींद्र गांगुर्डे सर

३६५


Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

अनुक्रमिका

अनु. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१.	• प्रस्तावना	1
२.	• वार्षिक नियोजन	2
३.	• धरक नियोजन	3
४.	• धरक चान्चणी आराखडा	6
५.	• संविधान तक्ता	7
६.	• चान्चणीचे प्रश्नवार पृथक्करण	- 11 -
७.	• प्रश्नपत्रिका, उत्तरपत्रिका व गुणदान योजना	- 11 -
८.	• निकालांचे संख्याशास्त्रीय विश्लेषण	- 11 -
९.	• मध्यमान व मध्यांक	- 11 -
१०.	• समारोप	७



* प्रस्तावना *

आपल्या आयुष्यात आपण अनेकदा विविध घटकांच्या आधारे निष्कर्ष काढून आपली मते, विचार स्पष्ट करत असतो. हे हाका प्रकारचे मूल्यमापनच आहे. हे मूल्यमापन करताना आपण विशिष्ट निकष-नियमांचा विचार करित नाही; परंतु विशिष्ट प्रक्रियेद्वारे नोंदविल्या जाणाऱ्या आणि शास्त्र-शुद्ध विवेचन करणाऱ्या निरीक्षणांना मूल्यमापन मंजूर येईल. मूल्यमापनात ३ घटक प्रामुख्याने उभा दळतात.

- १) पायऱ्या
- २) पद्धती
- ३) दृष्टी

वरील घटकांमुळे मूल्यमापन हे सामान्य निरीक्षणापेक्षा वेगळे होते. त्याला अधिक शास्त्र-शुद्धता व नियोजित स्वरूप प्राप्त होते.

मूल्यमापन ही ज्ञान, कौशल्य तसेच दृष्टीकोन, अभिरुची आणि विश्वास यांनी निर्माण होणाऱ्या आणि परिष्कृत कृतींचे पद्धतशीर निरीक्षण करण्याची प्रक्रिया आहे.

'Assessment for learning is a student-centred approach that focuses on providing a feedback to the students to improve their learning actions.'

अशा मूल्यमापनाच्या प्राथमिक व्याख्या करता येतील. प्रस्तुत 'संस्कृत विषयाचे मूल्यमापन' विस्तृतपणे मांडले प्रकल्पात आहे.

* मूल्यमापन *

‘विद्यार्थ्यांच्या स्ववर्गीय विकासास होण्याच्या दृष्टीकोनातून जी उद्दिष्टे अद्ययापनात अपेक्षित असतात त्यांची पूर्तता व त्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये होणाऱ्या अपेक्षित बदलांची निरीक्षण करणेच मूल्यमापन होय.’

मूल्यमापन ही निरंतर चालणारी प्रक्रिया आहे. या प्रक्रियेच्या केंद्रस्थानी विद्यार्थी उतरून त्यांच्या श्रेष्ठ संबंध अद्ययापन-अध्ययन प्रक्रियेशी आहे. मूल्यमापनानुसार अद्ययापन प्रक्रियेत यथोचित बदल करता येतात. म्हणून मूल्यमापन ही अध्ययन-अद्ययापनातील महत्त्वपूर्ण व अविभाज्य प्रक्रिया आहे.

मूल्यमापनात ठराविक पायथ्या व विशिष्ट पद्धतींचा आधार घेता येतो. मूल्यमापनामुळे विद्यार्थी हा केंद्रस्थानी राहतो. विद्यार्थ्यांच्या स्ववर्गीय विकासासाठी त्या दृष्टीने अद्ययापनात यथोचित बदल आणि प्रयोग करता येतात.

अध्ययनकर्ता विद्यार्थी व अध्यापक अशा दोन्ही घटकांकरिता ही एक महत्त्वपूर्ण व विकास आणि प्रगतीकडे नेणारी प्रक्रिया आहे.

* वार्षिक नियोजन *

‘नियोजनवद्द कृतीच अपेक्षित बदल घडविते’ ह्या उक्तीनुसार प्रत्येक ह्येय गाठण्या-साठी नियोजन आवश्यक आहे. त्यामुळे अध्यापन याला अपवाद नाही. वर्षभरामध्ये शिकविण्याच्या हाकून अभ्यासक्रमाला समग्रपणे नियोजित करणे; यालाच वार्षिक नियोजन असे म्हणतात. यामध्ये मुख्यत्वे खालील घटकांचा विचार करावा लागतो.

वार्षिक नियोजनाचे महत्त्व :-

- १) तासिका, घटक-उपघटक, उद्दिष्टे, अभ्यासपूर्वक कार्यक्रम इत्यादींचा विचार करून नियोजन.
- २) संपूर्ण वर्ष व संपूर्ण अभ्यासक्रमांच्या समग्र विचार.
- ३) संपूर्ण घटकांचे लक्ष्यीकरण.
- ४) प्रभावी अध्यापन प्रक्रिया.
- ५) वेळेचा सदुपयोग होतो; अपव्यय टळतो.

वार्षिक नियोजनात विचारात घेतले जाणारे महत्त्वपूर्ण घटक :-

- १) तासिका आणि सुट्यांचा विचार
- २) परीक्षांचा विचार
- ३) खेळ, स्पर्धा, सहल व अभ्यासपूरक उपक्रमांचा समावेश
- ४) घटक-उपघटकांची व्याप्ती व त्यानुसार यथोचित तासिका
- ५) उद्दिष्टे, ज्ञान, आकलन, उपयोजन, कौशल्य, अभिरुची, अभिवृत्ती व साह्यता.

अशा प्रकारे पुष्पाची अध्यापनाची ही पहिली पायरी आहे. त्यामुळे ती महत्त्वपूर्ण ठरते.

* घटक नियोजन *

वार्षिक नियोजनानंतर नियोजित प्रत्येक घटकाचे विस्तृत विश्लेषण करणारी पायरी म्हणजे घटक नियोजन. यामध्ये प्रत्येक घटकातील उपघटकांवर विस्तृत विश्लेषण करून त्यांचा सखोल विचार केलेला दिसतो.

घटक नियोजनाचे महत्त्व :-

- १) मूखाद्या पाक्यांशाची घटकांत विभागणी करताना त्याच्यातील सलगता व परस्परालंबनाचा विचार होतो.



- २) केवळ लक्षा घटकाचा स्वतंत्रा लक्षा
- ३) पाठ्यक्रमाच्या आवश्यकतेनुसार घटकांमध्ये उपक्रमांची निवड करणे शक्य होते.
- ४) प्रत्येक घटकांत वेगळे पाठ समाविष्ट
- ५) घटक चाचणीसाठी महत्त्वपूर्ण
- ६) विशिष्ट उद्दिष्टांसाठी विशिष्ट घटक उपयोजनात येतात.

* घटक नियोजन करताना लक्षात घ्यावयाच्या बाबी :-

- १) पाठाची कार्यपातळी, पाठ्यांशाची व्याप्ती, उद्दिष्टे.
- २) उद्दिष्टांपर्यंत पध्दती, उद्दिष्टे प्रसंग, उद्दिष्टे-अनुभव, शैक्षणिक साधने, शैक्षणिक साधने.
- ३) विद्यार्थ्यांचा ज्ञानात्मक, क्षमतात्मक, क्रियात्मक असा सर्वकष विकास.
- ४) उद्दिष्टे प्राप्तिसाठी अनुक्रम मूल्यमापन, चाचणी

उपरोक्त प्रकारे सक्षम उद्दिष्टे-उद्दिष्टे प्रक्रियेसाठी घटक नियोजन प्रभावी ठावे आहे.

* घटक चान्यणी आराखडा *

घटकांनुसार अह्यापन क्वाल्यानंतर विद्याश्यामिधील वर्तनबदल व उद्दिष्टे पूर्तीची पडताळणी करण्यासाठी घटक चान्यणी हा एक माग आहे. यातील घटकांनुसार विषय (उपघटक) व प्रश्न, गुण इत्यादींच्या नियोजनबद्दु मांडणीला घटक चान्यणी आराखडा असे म्हणतात.

त्या आराखड्याचे उचयोजन करून पुढे प्रश्नांच्या संविधान तक्ता व प्रश्नपत्रिका तयार करण्यात येते. शिक्षकाला स्वतःच्या अह्यापनात सुधारणा करण्यासाठी यानून प्रत्याभरणा मिळत असते. कारण या चान्यणी आराखड्यात गुणांचे उद्दिष्टे, उपघटक व प्रश्न यानुसार वर्गीकरण केलेले असते. ज्यामुळे मूल्यमापनाचे नियोजन स्पष्ट होते.

* संविधान तक्ता *

'घटक चान्यणीच्या स्थूल आराखडा करताना उद्दिष्टे, उपघटक, प्रश्न व मुख्य घटकांनुसार विचार करून जो संकलित आराखडा तयार करतात त्याला 'संविधान तक्ता' असे म्हणतात.

या संविधान तक्त्यामध्ये पाठ्यघटक, उद्दिष्टे, प्रश्नाचे स्वरूप, प्रकार यानुसार गुणविकाजन केलेले असते. त्यामुळे प्रश्न निश्चित करण्यासाठी

ते महत्त्वपूर्ण ठरते. यामुळे गुणविव्हाजनामध्ये स्पष्टता येते. संविधान तक्ता आपल्याला उद्दिष्ट पूर्ततेची पडताळणी करण्यास मदत करते.

* चान्चणीचे प्रश्नवार पृथक्करण *

एवढेच चान्चणी आराखाडा आणि संविधान तक्ता थात केलेल्या घटक, उपघटक, उद्दिष्टे आणि प्रश्न इत्यादींच्या समग्र विचारांच्या आधारावर केलेले गुण, काठिन्यपातळी व समय इत्यादींचे नियोजन म्हणजे घटक चान्चणीचे प्रश्नवार पृथक्करण होय. यामध्ये 'समय-व्यवस्थापन' केंद्रस्थानी असून विद्यार्थी व त्यांचा स्तर पाहून त्यानुसार समय विभाजन करण्यात येते.

मूख्यमापन आणि वेळेचे गणित येथे तारतम्याने सांभाळावे लागते. विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने येथे विचार करणे उपेक्षित आहे. समय विभाजनातून चान्चणीत आवश्यक बदल करणे शक्य असते. यामुळे चान्चणीची विश्वासार्हता वा अचूकता वाढते.

* छाटक-चाचणी *

वरील सर्व छाटकांचा हाकगित विचार करून योग्य प्रश्नांची निवड करून प्रश्न-पत्रिका तयार करणे हे या पाथरीवर अपेक्षित आहे.

प्रश्नाचा प्रकार, प्रश्नाचे स्वरूप, प्रश्नाची मांडणी, प्रश्नाचे गुण इत्यादींचा विचार करून प्रश्नांची निवड करावी लागते.

हे मूल्यमापनाचे दृश्य व मुख्य स्वरूप आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या अद्ययनाचे, कौशल्य-उणीवांचे निदान ह्या साहाय्यमानून करता येते.

* उत्तरसूची व गुणदान योजना *

प्रश्नपत्रिका तयार केल्यावर त्याची उत्तरसूची (अर्थात उत्तर-पत्रिका / Answer key) तयार करण्यात येते. त्यामुळे प्रश्नपत्रिकेतील अथवा विशिष्ट प्रश्नातील दोष किंवा लक्षण-मोठ्या त्रुटी लगेचच समोर येतात. त्यानुसार लगेचच त्या त्रुटी, उणीवांची पूर्तता करून टाकता येते; जेणेकरून विद्यार्थ्यांपर्यंत योग्य शब्दरचना, मांडणी, प्रश्नप्रकार, गुणविक्रभाजन केलेली प्रश्नपत्रिकाच पोहोचेल.

घटक-चाचणी आराखडा

१. उद्दिष्टांनुसार गुणविवभागी

अनु.क्र.	उद्दिष्टे	गुण	शेकडा गुण
१.	ज्ञान/आकलन	०६	३०
२.	समाकलन	१०	५०
३.	अभिव्यक्ती	०४	२०
		२०	१००

२. उपघटकांनुसार गुणविवभागी

अनु.क्र.	उपघटक	गुण	शेकडा गुण
१.	मह्यवती कल्पना	०२	१०
२.	वर्णन	१०	५०
३.	शब्दसंपदा	०५	२५
४.	व्याकरण	०३	१५
		२०	१००

३. प्रश्न प्रकारांनुसार गुणविवभागी

अनु.क्र.	प्रश्न प्रकार	गुण	शेकडा गुण
१.	दीर्घांतरी	०५	२५
२.	रुघुतरी	०५	२५
३.	वस्तुनिष्ठ	१०	५०
		२०	१००

शैविद्यान तक्ता

तक्ता क्रमांक -
४



उद्दिष्टे

अनु. क्र.	पाठ्यांश	ज्ञान/आकलन			समाकलन			अभिव्यक्ति			मूकगुण			
		दीर्घोत्तरी	लघुत्तरी	प्रस्तुति	गुण	दीर्घोत्तरी	लघुत्तरी	प्रस्तुति	गुण	दीर्घोत्तरी		लघुत्तरी	प्रस्तुति	गुण
१.	मह्यवर्ती कल्पना								०२				०२	०२
२.	वर्णन	०२	०२	०४		०४		०४	०२				०२	१०
३.	शब्दसंपदा			०२	०२			०३	०३					०५
४.	व्याकरण							०३	०३					०३
	मूकगुण				०६					१०			०४	२०



डी. एस्. हायस्कूल, सायन

(घटक चाचणी परीक्षा)

नाव :-

कक्षा अष्टमी

आमोदः - सम्पूर्ण संस्कृतम्।

दिनांक :-

सूचना :-

- सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- प्रश्नपत्रिका हीच उत्तरपत्रिका आहे.

हजेरी क्रमांक :-

गुण :- २०

(गद्यम्)

प्र. १) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत । (५ तः ४)

(०५)

क्षीणः व्रणितः च अश्वः तम् उल्लङ्घयितुम् असमर्थः । किन्तु सम अधुना किं करणारयाम? प्रादेति अविगणय्य सः जलपवाहम् उल्लङ्घयति । अपरतीरं गत्वा भूमौ पतति । तेन आघातेन स्वामी अपि भूमौ निपतति । किञ्चित्कालानन्तरं स्वामी संज्ञां लभते । सः अश्वस्य समीपे आगच्छति । स्नेहेन अश्वस्य शरीरं स्पृशति । भूमौ पतितः अश्वः अपि स्वामिनं पश्यति समाधानेन प्राणान् त्यजति च। कः एषः नृपः? जायते वा? सः एव महाराणाप्रतापः । राजस्थानराज्यस्य मेवाडप्रदेशस्य नृपश्रेष्ठः । कः एषः स्वामिभक्तः अश्वः? एषः चेतकः नाम अश्वः । अश्वेषु आदर्शभूतः सः । तस्य स्मृत्यर्थं निर्मितं समाधिस्थलं मेवाडप्रान्ते विराजते ।

धन्यः स्वामी राणाप्रतापः धन्यः च स्वामिभक्तः अश्वः चेतकः ।

(अ) एकवाक्येन उत्तरत । (केवलम् १)

(०१)



१) अश्वः किम् उल्लङ्घयति ?

२) स्वामी किं स्पृशति ?

(ब) समानार्थक शब्दान् लिखत । (केवलम् २)

(०१)

१) अश्वः = _____

२) शरीरम् = _____

३) भूमिः = _____

(क) योग्यविभक्तिरूपं लिखत । (केवलम् २)

(०२)

१) समाधिस्थलं _____ (मेवाडप्रान्त) विराजते ।

२) अश्वः _____ (समाधान) प्राणान् त्यजति ।

३) स्वामी _____ (भूमि) निपतति ।

(ड) आत्मनेपदि क्रियापदानि चित्वा लिखत । (केवलम् २)

(०१)

(इ) मेलनं कुरुत । (केवलम् २)

(०१)



विशेषणानि	व्रणितः	विस्तीर्ण	आदर्शभूतः	नृपश्रेष्ठः
विशेष्याणि	जलप्रवाहः	पादः	महाराणाप्रतापः	अश्वः

१)

२)

(पद्यम्)

प्र. २) पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टा कृतीः कुरुत। (५ तः ४)

(०५)

कुसुमं वर्णसम्पन्नं गन्धहीनं न शोभते ।
न शोभते क्रियाहीनं मधुरं वचनं तथा ॥
शतेषु जायते शूरः सहस्रेषु च पण्डितः ।
वक्ता दशसहस्रेषु दाता भवति वा न वा ॥

(अ) एकवाक्येन उत्तरत। (केवलम् १)

(०१)

१) किं वर्णसम्पन्नं गन्धहीनं न शोभते?

२) कः भवति वा न वा?

(ब) विशेषण-विशेष्य सम्बन्धः (केवलम् १)

(०१)



१) 'कुसुमम्' इत्यस्य द्वे विशेषणे लिखत ।

२) 'वचनम्' इत्यस्य द्वे विशेषणे लिखत ।

(क) श्लोकात् समानार्थक शब्दान् चिनुत ।

(०१)

१) प्रसूनम्, सुमम्, पुष्पम् =

२) उक्तिः, वाक्यम्, वचः =

(ङ) कस्मिन् कः गुणः वर्तते? इति लिखत ।

(०२)

अ	शूरे	पण्डिते	भाषणनिपुणे	उदारे
ब	दातृत्वम्	वक्तृत्वम्	पाण्डित्यम्	शौर्यम्

१)

२)

३)

४)

(इ) श्लोके क्रियापदे के? (केवलम् २)

(०१)



प्र. ३) माध्यमभाषया उत्तरं लिखत ।

(०४)

१) 'अश्वस्य स्वामिनिष्ठा।' इति शीर्षकं कथायाः आधारेण स्पष्टीकुरुत ।

२) "न शोभते क्रियाहीनं मधुरं वचनं तथा।" एतत् वचनं स्वभाषया स्पष्टीकुरुत।

प्र.४) लकार तालिकां पूर्यत।

(०२)

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्	पुरुषः
वन्दते			प्रथम पुरुषः
	वन्देथे	वन्दध्वे	मध्यम पुरुषः
वन्दे	वन्दावहे		उत्तम पुरुषः

प्र.५) योग्य विभक्तिरूपं योजयत । (केवलम् २)

(०२)



१) युवकः _____ धनम् आनयति। (वित्तकोषे / वित्तकोषात्)

२) बालिका _____ लिखति। (सुधाखण्डः / सुधाखण्डेन)

३) मीनाः _____ तरन्ति। (जले / जलात्)

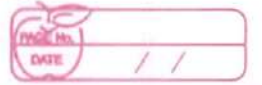
प्र. ६) कोष्टकं पूरयत। (केवलम् ४)

(०२)

नाम	सर्वनाम	क्रियापदरूपाणि

(कविः, विराजते, जननी, कः, रोचते, तस्य, जयति, ताभिः)





-चाचणीचे प्रश्नवार प्रश्नकारण

प्रश्न क्रमांक	उपघटक	उद्दिष्टे	प्रश्नप्रकार	कारिण्य-पातळी	गुण	वेळ
प्र.१] <i>extra</i>	अ) वर्णन	समाकलन ज्ञान/आकलन	लघुत्तरी	सोपा	०१	३ मि
	ब) शब्दसंपदा		वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०१	३ मि
	क) वर्णन		वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०२	३ मि
	ड) वर्णन		लघुत्तरी	सोपा	०१	२ मि
	इ) वर्णन		समाकलन	वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०१
प्र.२] <i>extra</i>	अ) वर्णन	समाकलन	लघुत्तरी	सोपा	०१	२ मि
	ब) शब्दसंपदा	आकलन/ज्ञान	वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०१	३ मि
	क) शब्दसंपदा	समाकलन		सोपा	०१	२ मि
	ड) वर्णन	ज्ञान/आकलन		मध्यम	०२	३ मि
	इ) वर्णन				०१	२ मि
प्र.३]	१) मध्यवर्ती कल्पना	अभिव्यक्ती		दीर्घात्तरी	कठीण	०२
	२) वर्णन		०२			१० मि
प्र.४]	व्याकरण	समाकलन	वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०२	५ मि
प्र.५]	व्याकरण	समाकलन	वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०१	६ मि
प्र.६]	शब्दसंपदा	ज्ञान/आकलन	वस्तुनिष्ठ	सोपा	०२	५ मि

सकूण गुण = २०

५५ मि

+ ५ - (for checking)

[१ तास] सकूण - ६० मि

[टीप- अधिक प्रश्नासमोरील वेळ बेरजेत गृहीत धरलेली नाही]

Teacher's Signature:.....



कु. उज्वला चापू पोंगडे.

टजेरी क्रमांक - ३६९

संस्कृत - रत्नपूर्विका

छात्रक - चाचणी - ९

तक्ता क्रमांक -

अष्टमी कक्षा

हाकूण गुण = २०

उत्तरसूची व गुणांकन योजना

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे	गुण
प्र-१	(फुतः ४)	
अ]	i) अश्वः जलप्रवाहम् उल्लङ्घयति। ii) स्वामी अश्वस्य शरीरं स्पृशति।	०९ (केवलम् १)
ब]	i) अश्वः = तुरगः, घोटकः। ii) शरीरम् = देहम्, कायः। iii) भूमिः = धरा, पृथिवी।	०९ (केवलम् १)
क]	i) समाधिस्थलं मेवाडप्रान्ते विराजते। ii) अश्वः स्वमाद्यानेन प्राणान् व्यजति। iii) स्वामी भूमौ निपतति।	०२ (केवलम् २)
ड]	विराजते, ज्ञायते।	०९ (केवलम् २)
इ]	i) वृणितः = पादः। ii) विस्तीर्णः = जलप्रवाहः। iii) आदश्वितः = अश्वः।	०९ (केवलम् २)
प्र-२	(फुतः ४)	
अ]	i) कुरुमुं वसिम्पन्नं गन्धहीनं न शोभते। ii) दाता भवति वा न वा।	०९ (केवलम् १)

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे	गुण
व]	i) 'कुसुमम् इत्यस्य द्वे विशेषणे? वरसिम्पन्नम्। - गण्डीनम्। (केवलम् १) ii) 'वचनम् इत्यस्य द्वे विशेषणे? मधुरम्। - क्रियाहीनम्।	०१
क]	i) कुसुमम्। ii) वचनम्।	०१
ड]	i) इदरे-शौर्यम्। iii) आषानिपुणे-वक्तृत्वम्। ii) पण्डिते-पाण्डित्यम्। iv) उदारे-दातृत्वम्।	०२
ड]	शोभते, जायते।	०१ (केवलम् २)
प-३]	१) 'अश्वस्यस्वामिनिष्ठा' हा पाठचेतकनामक हाका द्योच्याच्या स्वामीप्रति असलेल्या निष्ठेचे वर्णन करणारा पाठ आहे. प्रस्तुत पाठान्त्युद्धसंपल्यानंतर उत्थित जखमी अवस्थेत स्वामीला आपल्या पाठीवर घेऊन त्याला सुरक्षित ठिकाणी म्हणजेच आपल्या गावी घेऊन जाण्यासाठी हाक धोडा निघाला होता. चार पायांपैकी हाक पाय जखमी झाल्याने कसावसा धावत तो धोडा नदी ओलांडून पलीकडे गेला व जमिनीवर आदळला. स्वामींना सुखरूप जागी पोहोचविण्याचे समाधान त्याच्याच हेथेवर दिसत होते. स्वामींनी वयर्श करतच तो धोडा समाधानाने मरण पावला. असा हा स्वामिनिष्ठ अश्व म्हणजे चेतक होय व त्याचे स्वामी म्हणजे नृपशेठ महाराजा प्रताप होय.	०२

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे	गुण
प्र-३]	ii) अनात्मने पदीया। या पद्यातील प्रस्तुत श्लोके असून यात क्रियाशीलतेचे महत्त्व सांगितलेले आहे. ज्याप्रमाणे विविध रंगांनी युक्त असणारे परंतु चांगला सुवास नसलेले फूल शोभून दिसत नाही त्याचप्रमाणे क्रियेशिवाय मधुर बोल शोभून दिसत नाहीत. 'क्रियेवीण वाच्याळता व्यर्थ आहे' ही उक्ती येशे सार्थ ठरते.	०२
प्र-४]	i) वन्दते ii) वन्दन्ते iii) वन्दसे iv) वन्दामहे	०२
प्र-५]	i] युवकः <u>वित्तकोषात्</u> धानम् <u>आनयति</u> । ii] <u>कालिका</u> <u>सुधाशण्डेन</u> लिखति। iii] मीनाः <u>जले</u> तरन्ति।	०२ (केवळ मू२)
प्र-६]	नाम - कविः, जननी। सर्वनाम - कः, लस्य, तामिः। क्रियापदरूपाणि - विराजते, रोचते, जयति।	०२ (केवळ मू४)

कु. उज्वला बापू पोठडे
हजेरी क्रमांक - ३६५

तक्ता क्रमांक

७

निकालांचे वारंख्याशास्त्रीय विश्लेषण

अनु. क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	गुण
१	स्वरा संदिप रिसंबुड	१९
२	तन्वी विनोद नागोकर	१८
३	प्राची काशिलिंग विमल	१८
४	स्वरा प्रशांत गाढवे	१८
५	विघ्नेश दिनेश मण्यार	१८
६	रुचिता प्रदिप राणे	१७
७	अमोम नरेश नाईक	१६
८	विद्यी संजय सोलकर	१६
९	अपूर्वा विकास देशमुख	१६
१०	द्यनक्षी विकास सदाफुले	१५
११	समृद्धी रघुहरन गुजर	१५
१२	सृष्टी अमित यादव	१५
१३	द्यनक्षी रविंद्र चोरगे	१५
१४	तनिषा राकेश भोसळ	१४
१५	मेहा संतोष मोरे	१४
१६	अस्मिता बाबासाहेब शिंदे	१४
१७	गौरी तुकाराम तेनम	१४
१८	यशस्वी भरत पोटाफोडे	१४
१९	त्रिद्धी दीपक ठाकूर	१४
२०	वैष्णवी विकास शिगवण	१४

अनु.क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण
२१	विश्वेश्वरी सुप्रभात गायकवाड	९३
२२	रुचा हर्षल रोके	९३
२३	कोमल गणेश गायकवाड	९३
२४	वेदिका कृष्णा गायकवाड	९३
२५	निहार दिनेश म्हात्रे	९२
२६	तनया सोमनाथ शिंदे	९२
२७	स्वावणी भरत सुर्वे	९२
२८	शोरी सचिन सुर्वे	९२
२९	अश राजेश शिंदे	९२
३०	ज्योत्सना मुक्ताश शेखा	९१

मध्यमान (Mean) :-

“कोणत्याही श्रेणीमधील प्राप्तांक श्रेणीच्या केंद्राभोवती किंवा मध्यमानाभोवती ढाकवटलेले असतात. प्राप्तांकांच्या या प्रवृत्तीस केंद्रीय प्रवृत्ती असे म्हणतात.”

केंद्रीय प्रवृत्ती मोजण्यासाठी १) मध्यमान २) मध्यांक ही परिमाणे वापरली जातात.

“टि शोय करून काढलेली सरासरी म्हणजेच श्रेणीचे मध्यमान होय.”

“श्रेणीतील सर्व प्राप्तांकांची बेरीज करून आलेल्या राशीस प्राप्तांकांच्या ढाकूण संख्येने भाग दिल्यास येणारा भागाकार म्हणजेच श्रेणीचे मध्यमान होय.”

गृहीत मध्यमान पद्धतीने मध्यमान काढणे :-

$$\text{मध्यमानचे सूत्र} = M = A.M. + \left(\frac{\sum fd}{N} \right) \times i$$

$$M = \text{मध्यमान}$$

$$A.M. = \text{गृहीत मध्यमान}$$

$$\sum fd = \text{(सर्व छन राशींच्या गुणनफलाची बेरीज) वजा (सर्व ऋण राशींच्या गुणनफलाची बेरीज)}$$

$$N = \text{प्राप्तांक संख्या}$$

$$i = \text{वर्गांतर लांबी}$$

• पहचती क्र (२)



वर्गान्तर (C.I)	वारंवारिता (F)	वियलन (d)	अुणाकार (fxd)
16-20	9	+1	+9
11-15	21	0	0
6-10	0	-1	0
1-5	0	-2	0
	$N = 30$		$\Sigma fd = +9$

$$A.M = \frac{11+15}{2} = \frac{26}{2} = 13$$

$$M = A.M. + \left(\frac{\Sigma fd}{N} \right) \times i$$

$$= 13 + \left(\frac{9}{30} \right) \times 5$$

$$\therefore M = 14.5$$

• मह्यमान = 98.45%

मध्यांक (Median) :-

“श्रेणीतील प्राप्तांक चढत्या किंवा उतरत्या क्रमाने मांडल्यानंतर श्रेणीमध्ये उगढी मध्यावर येणारा प्राप्तांक म्हणजे मध्यांक होय.”

“मध्यांक हा असा प्राप्तांक उगढे की, ज्याच्या खाली ५०% आगि वरती ५०% प्राप्तांक येतात.”

मध्यांकाचे सूत्र = $Mdn = L + \left[\frac{N/2 - F}{f} \right] \times i$ किंवा

$= Mdn = L + \left[\frac{N/2 - fb}{fm} \right] \times i$

Mdn = मध्यांक

L = मध्यांक ज्या वर्गात येतो त्या वर्गात खालील प्रत्यक्ष मर्यादा

F/fm = मध्यांक ज्या वर्गात येतो त्या वर्गातील खालील संचित वारंवारिता

F/fb = ज्या वर्गात मध्यांक येतो त्याची वारंवारिता

$N/2$ = प्राप्तांक संख्येचा निम्मा भाग

i = वर्गात खाली

- शेणीतील सर्व प्राप्तांक चढत्या किंवा उतरत्या क्रमाने मांडल्यानंतर शेणीमध्ये अगदी मध्यावर येणारा प्राप्तांक अथवा बिंदू म्दणजे मध्यांक होय.
- सुट्या प्राप्तांकांपासून मध्यांक काढणे.

$$\begin{aligned} \text{mdn} &= \frac{N+1}{2} \\ &= \frac{30+1}{2} \\ &= \frac{31}{2} \end{aligned}$$

$$\therefore \text{mdn} = 15.5$$

$\therefore \text{mdn} = 15.5 \rightarrow \text{i.e. } 16$ (16th score)

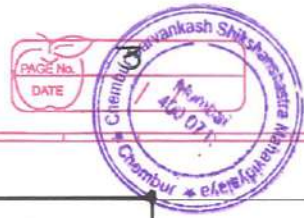
- शेणीमधील 94 वा क्रमांक 98 आहे म्हणून शेणीचा मध्यांक सुट्या 98 आहे.

अर्थनिर्वचन :-

→ मध्यांक हे वितरणाचे सरासरी गुण आहेत.
मध्यांक हे वितरणाला दोन समान भागात विभागतात.

→ या चाचणीचा मध्यांक 98 आहे म्हणजेच 50% विद्यार्थ्यांना दिलेल्या चाचणी परीक्षेत 98 प्राप्तांकाच्या वर गुण मिळाले आहेत; 50% विद्यार्थ्यांनी 98 प्राप्तांकाच्या खाली गुण मिळाले आहेत. तर 99 विद्यार्थ्यांनी 98 या प्राप्तांकाच्या वर गुण मिळवले आहेत आणि 99 विद्यार्थ्यांनी 98 या प्राप्तांकाच्या खाली गुण मिळवले आहेत.

• पद्धती क्रमांक - २



वर्गान्तर (C.I)	वारंवारिता (F)	संचित वारंवारिता (F)
16 - 20	9	21 + 9 = 30
11 - 15	21	0 + 21 = 21
6 - 10	0	0 + 0 = 0
1 - 5	0	0 + 0 = 0
	$N = 30$	

$$C.F = 30, N = 30 \rightarrow \frac{N}{2} = \frac{30}{2} = 15$$

$$L = 11 - 0.5 = 10.5$$

$$F/F_m = 21$$

$$F/F_b = 0$$

$$Mdn = L + \left[\frac{N/2 - F}{F} \right] \times i$$

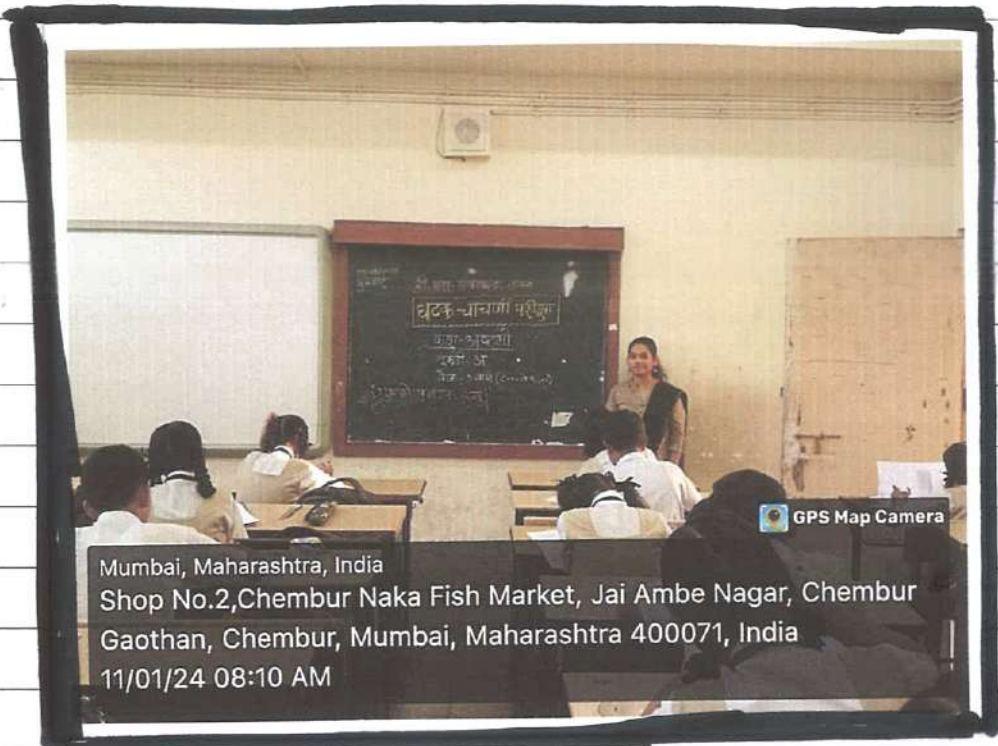
$$= 10.5 + \left[\frac{15 - 0}{21} \right] \times 5$$

$$\therefore \underline{Mdn = 14.07}$$

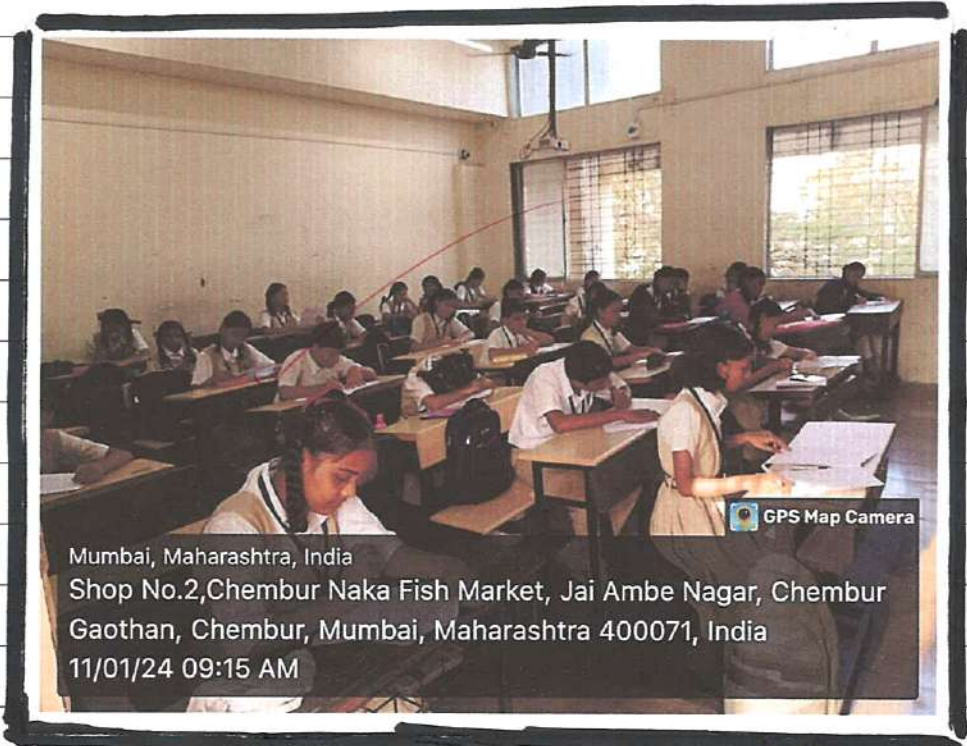
$$\underline{\text{मध्यक} = 14.07}$$

i.e. 14

घटक चाचणी - छायाचित्रे



Mumbai, Maharashtra, India
Shop No.2,Chembur Naka Fish Market, Jai Ambe Nagar, Chembur
Gaothan, Chembur, Mumbai, Maharashtra 400071, India
11/01/24 08:10 AM



Mumbai, Maharashtra, India
Shop No.2,Chembur Naka Fish Market, Jai Ambe Nagar, Chembur
Gaothan, Chembur, Mumbai, Maharashtra 400071, India
11/01/24 09:15 AM

[Signature] Principal
Chembur Sarvankesh Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.



CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHAN SHASTRA MAHAVIDYALAYA...

ASSESSMENT FOR LEARNING...

"Prepare a Blue print and test in the school
Subject opted for."

SUBMITTED BY...

UMERA D. SHAIKH

ROLL NO. - 43

B.Y.B.ed. (MARATHI)

(2022-24)

Umera D. Shaikh
20/12/24

8-17

[Signature]

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshstra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

* INDEX *

Sr No.	Title	Page No
1)	Introduction of year planning	1-2
2)	Introduction of unit planning	3-4
3)	Meaning of blueprint in education	5
4)	Year Plan	6-10
5)	Unit Plan	11
6)	Unit Test	12-14
7)	Unit Test (Answer key)	15-20
8)	Blue Print	21
9)	Mark List	22
10)	Result Analysis	23-24
11)	Reflection	25



YEAR PLANNING

Year planning is a long term planning of the instructional process. Planning in education starts at the national level. Teachers are provided with prescribed curricula to be transacted. At the beginning of the academic year, all teachers make a plan for organizing the year's work. Such a planning would provide the teachers with a design of the work to be executed during the year as a whole. In this design, the total course material is divided into units and units into daily lessons. Year plan in a subject should indicate the course purpose & objective, course units, number of lessons, the time schedule for dealing with each unit, general suggestions regarding methods of teaching, details of equipments and aids used etc.

A year plan is an annual planning of the syllabus of a subject, wherein the syllabus to be covered is tentatively distributed into certain number of units along with the total number of hours earmarked for each unit based on the percentage of importance given to that unit. A year plan becomes more objective & reliable when all the teachers of sit together & construct it.



Advantages of year plan -

- The year plan acts as a guideline for the entire academic year.
- The teacher will have a clear-cut picture of the distribution of syllabus into various units.
- He will know the time in terms of instruction hours, given to each of the units.
- He will be able to foresee and plan how he must distribute emphasis between Cognitive, Affective and Psychomotor domains for different units.
- The Year plan serves as the base or foundation for the next piece of planning i.e. the Unit plan.

Preparing year plan -

Year plan → subjectwise → monthwise - unitwise → period wise → other co-curricular activities

- 1) Consider holidays
- 2) Consider school programs like Independence day, annual day etc.
- 3) Consider examinations
- 4) Two heads are better than one. All teachers of the subject should plan & prepare it together for more objectivity.
- 5) Concentrate on topics, sub-topics, points, sub-points
- 6) Should be flexible.



UNIT PLANNING

Meaning -

A unit plan in education refers to a detailed outline or blueprint that educators use to structure and organize their teaching and learning activities for a specific unit of study. It typically covers a period ranging from a week to a few weeks, focusing on a specific topic, theme, or set of learning objectives.

A unit plan is a comprehensive document that guides teachers through the process of teaching a specific unit or module within a broader curriculum. It provides a roadmap for instruction detailing what will be taught, how it will be taught and how student understanding will be assessed.

Definition -

A unit plan is an instructional design tool that outlines the content, instructional strategies, assessments and resources for a specific unit of study.



Characteristics

- 1) Learning objectives - clearly defined and specific objectives for the unit, outlining what students should know and be able to do by the end of the unit.
- 2) Assessment strategies - Identification of assessment methods (quizzes, tests, projects) aligned with the learning objectives. Consideration of formalities formative assessment to gauge student understanding during the unit.
- 3) Lesson sequencing - A logical sequence of lessons limiting on prior knowledge and skills. clear connections between lessons to ensure a cohesive learning experience.
- 4) Instructional strategies - Explanation of the teaching method and strategies that will be employed to convey the content effectively. Incorporation of engaging activities and resources.



BLUE PRINT

A blueprint in education is a detailed plan or guide for what students should learn, how they will learn it and how their learning will be checked. It helps teachers organise lessons and make sure students reach their learning goals.

A blueprint is a composition of questions that are used in an assignment. Blueprints are used to automatically generate a written assignment for a digital test.

The composition of the assignment is done based on learning objectives. A blueprint selects questions as follows, all questions within an exercise can be linked to an objective. In a blueprint, you can set the number of questions you want from a particular objective. Before you can start working with a blueprint, you will need the following prerequisites.

You need to have access to at least one question bank

Your questions need to be connected to objectives.

YEAR PLAN ⑥

Name - Umera D. Shaikh

std - XI

sub - Book keeping & Accountancy



UNITS	Objectives					Periods required		Total
	Knowledge	Understanding	Application	Skill	Interest Attitude Appreciation	For Teaching	For Testing	
1. Introduction to Book keeping & Accountancy • Student understand the meaning, features & importance of accounting • Student understand basic accounting concept & terminologies • Student can analyse the role & benefit of book keeping • Students will be able to know the latest accounting standards.	B	A	B	A	A	2	1	3
2. Meaning & Fundamental of double entry bookkeeping • Students understand fundamental principles of double entry system • Students understand classification & types of accounts • Students are able to apply the golden rules to prepare classification tables. • Student can prepare a statement of analysis of transaction & accounting equation system.	B	A	A	A	A	2	1	3

Journal	A	A	A	B	A	3	1	4
Students are able to prepare accounting documents								
Students can get ability to analyse effects of each transaction								
Students become familiar with the standard form & arrangement of Journal ^{entries}								
Students can calculate GST on purchase								
Students can calculate GST on sale of goods								
Students are able to pass Journal entries								

Ledger	A	A	A	A	A	2	1	3
Students are able to post recording from books of original entry to ledger								
Students learn the balancing of various ledger accounts								
Students are able to prepare trial balance								

Subsidiary Books	A	A	A	A	A	3	1	4
Students understand the meaning & need of subsidiary books								
Students know the actual recording of transaction in special journal								
Students can classify cash and credit transactions								
Students are able to prepare & balance different types of cash book								
Students learn to give according treatment								

for banking transaction & contra entries.

- students can prepare various subsidiary books.

6. Bank Reconciliation statement

B A A B A 4 2 6

- student can prepare specimen of different Bank document
- students will understand the difference between cash book & pass book
- students will know the reasons behind the differences in cash book balance & pass book balance
- Students can prepare bank reconciliation statements competently.

7. Depreciation

- Students understand the concept, method and Importance of Depreciation
- Students understand the difference between Fixed assets & current assets
- Students are able to calculate the amount of depreciation of different fixed assets
- Students are able to differentiate the amount of depreciation by straight line method and written down value method.

A A A B A 8 2 10

Rectification of Errors	B	A	A	B	A	8	2	10
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	----

students will know the meaning & effects of rectification of errors
 Student will know the different types of errors and their examples
 students are able to detect the errors & rectify them
 students will learn the meaning & need of suspense A/c
 students know how to prepare suspense account

Final accounts of a proprietary concern	A	A	A	A	A	9	3	12
---	---	---	---	---	---	---	---	----

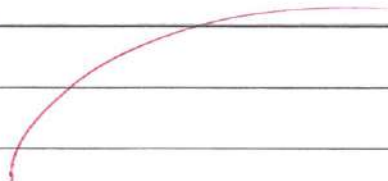
students understand the meaning, objectives and importance of final accounts
 students are able to understand the effects of adjustments
 students use the skills in preparing Trading accounts, Profit & loss account and Balance sheet with competency

Single Entry system -	B	A	A	B	A	4	1	5
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

students are able to understand the meaning & importance of single entry system.
 students can distinguish between single entry and double entry system

- students are able to prepare opening & closing statements of affairs and statement of profit & loss in sole trading concern competently

Total 451560





UNIT PLAN



Book Keeping & Accountancy

Sr No	Name of the unit	Content analysis	Objectives				Method
			R	U	Ap	An	
1.	Depreciation	Meaning of Depreciation	✓	✓	✓	✓	Lecture-cum discussion method
		causes of Depreciation	-	✓	✓	-	lecture-cum discussion method
		Formula of Depreciation	✓	✓	✓	-	Indo-deductive method
		straight line method & WDV method	✓	✓	✓	-	Indo-deductive method

Learning Experience Teaching aid	Teaching period	Evaluation Procedure	Extra Period	Total Period
Flow chart	1	Question answers	-	1
Flow chart	1	Question answer	-	1
-	1	Question answer	-	1
-	1	Question answer	1	2



UNIT TEST

Time -
Subject - BK & Accountancy

Marks - 20 marks
Class - FYJC (11th)

- All questions are compulsory
- Figures to the right indicate full marks for the question
- Figures to the left indicate question number

Topic - Depreciation

Q1	A	Fill in the blanks	2marks
1)	Depreciation is charged only on _____ assets		
	a) Fixed	b) Current	
	c) Non-performing	d) Fictitious	
2)	The amount of depreciation remains constant every year under _____		
	a) straight line method	b) Revaluation method	
	c) Diminishing balance method	d) Insurance policy method	
B	Match the following		4marks
	Group A	Group B	
1)	Depreciation	a) Continuous Usage	
2)	Wears and tear	b) Revenue Profit	
3)	Fixed installment	c) Current asset	
4)	General Reserve	d) fixed assets	
		e) Straight line method	



c) Write the word or term which can substitute each of the following statement 2 marks

1) The expenditure incurred for purchase installation charges etc of an asset

2) The amount that a fixed asset is expected to realise on its disposal.

D) Answer in one sentence only 2 marks

1) To which account balance on Depreciation A/c is transferred?

2) What is the formula to calculate depreciation by straight line method?

Q 2 State whether the following statements are true or false with reasons.

1) Depreciation increases the value of the asset

2) It is not necessary to depreciate an asset if it is not in use.



Q 3 Calculate the following

6 marks

1) M/s Sitaram & Co. purchased a machinery on 1st April 2015 for Rs-200,000/- Company provides depreciation @ 10% p.a on reducing balance method on 31st March every year. Prepare Machinery account for the year 2015-16, 2016-17, 2017-18.

2) Prabhune & Sons, Kolhapur made furniture for their office on 1st October 15. For this they had spent Rs 12000/- on materials and Rs 32000/- on wages.

The estimated life of the furniture is to be for 10 years and its expected scrap value at the end of it would be Rs 2400. They close the books on 31st March every year. Show furniture account for 3 years.

UNIT TEST

SUB - BOOK KEEPING AND ACCOUNTANCY

MARKS - 20

CLASS - FYJC (COMMERCE)

TIME - 30 minutes

Q 1. A) Fill in the blanks.

2 marks

- 1) Depreciation is charged only on _____ assets.
 a) Fixed b) Current c) Non-performing d) Fictitious.
- 2) The amount of depreciation remains constant every year under _____.
 a) Straight line method b) Revaluation method
 b) Diminishing balance method d) Insurance policy method



B) Match the following.

4 marks

Group A	Group B
1. Depreciation	a) Continuous Usage
2. Wear and tear	b) Revenue Profit ^u
3. Fixed Installment	c) Current asset ²
4. General Reserve	d) Fixed asset ¹
	e) Straight line method ³

C) Write the word or term which can substitute each of the following statement.

2 marks

- 1) The expenditure incurred for purchase installation charges etc. of an asset.
 2) The amount that a fixed asset is expected to realize on its disposal.

D) Answer in one sentence only.

2 marks

- 1) To which account balance on depreciation account is transferred ?
 2) What is the formula to calculate depreciation by straight line method ?

Q. 2. State whether the following statements are true or false with reasons.

4 marks

- 1) Depreciation increases the value of the asset.
 2) It is not necessary to depreciate an asset if it is not in use.

Q 3. Calculate the following.

6 marks

- 1) M/s Sitaram and Co. purchased a machinery on 1st April 2015 for Rs. 200,000/-. Company provides depreciation @ 10% p.a. on reducing balance method on 31st March every year. Prepare Machinery Account for the year 2015-16, 2016-17, 2017-18.
- 2) Prabhune & Sons, Kolhapur made Furniture for their office on 1st October 15. For this they had spent Rs. 72000/- on materials and Rs. 32000/- on wages. The estimated life of the furniture is to be for 10 years and its expected scrap value at the end of it would be Rs 24000/-. They sold the machinery on 31st March 2018. Sow furniture account for three years.



UNIT TEST
Book keeping & Accountancy
(Answer key)

Total min - 40 min

Marks - 20 marks

Date -

class - FYJC (11th)

Q. No	Answer	marks
1 A)	Fill in the blanks	2 marks
1)	Fixed	
2)	Straight line method	
B)	Match the following	4 marks
1)	Fixed assets	
2)	Continuous usage	
3)	Straight line method	
4)	Revenue Profit	
C)	Write the word or item which can be substitute each of the following statement	
1)	Cost of asset	
2)	Scrap value	



d) Answer in one sentence only

1) Profit & loss account

2) Depreciation = $\frac{\text{Original cost} - \text{scrap value}}{\text{Estimated life of asset (in yrs)}}$
(p.a)

2. State whether the following statements are true or false with reasons 4 marks

1) False

Depreciation is defined as shrinkage in the value of fixed asset due to wear & tear or actual use, passage of time or obsolescence, therefore it decreases the value of the asset.

2) False,

It is necessary to depreciate an asset if it is not in use as its value is reduced due to passage of time.



(11)

2 3 i)
Dr

M/s Sitaram & co
Machinery A/c

Cr

Date	Particulars	Yr Amt	Date	Particulars	Yr Amt
1-4-15	To cash/Bank A/c	200000	31-3-16	By Depreciation A/c	20000
			31-3-16	By Balance c/d	180000
		<u>200000</u>			<u>200000</u>
1-4-16	To Balance b/d	180000	31-3-17	By Depreciation A/c	18000
			31-3-17	By Balance c/d	162000
		<u>180000</u>			<u>180000</u>
1-4-17	To Balance b/d	162000	31-3-18	By Depreciation A/c	16200
			31-3-18	By Balance c/d	145800
		<u>162000</u>			<u>162000</u>

2)
Dr

In the books of Prabhune & Sons
Furniture A/c

Cr

Date	Particulars	Yr Amt	Date	Particulars	Yr Amt
1-10-15	To cash/Bank A/c	104000	31-3-16	By Depreciation A/c	4000
			31-3-16	By Balance c/d	100000
		<u>104000</u>			<u>104000</u>
1-4-16	To balance b/d	100000	31-3-17	By Depreciation A/c	8000
			31-3-17	By Balance c/d	92000
		<u>100000</u>			<u>100000</u>
1-4-17	To Balance b/d	92000	31-3-18	By Depreciation A/c	8000
			31-3-18	By Balance c/d	84000
		<u>92000</u>			<u>92000</u>



Working -

$$\begin{aligned} \text{Depreciation} &= \frac{104000 - 24000}{10} \\ &= \frac{80000}{10} \\ &= 8000 \text{ p.a.} \end{aligned}$$



Weightage to Objectives - Table 1

Sr No.	Objectives	Marks	Percentage (%)
1.	Remembering	6	30%
2.	Understanding	4	20%
3.	Applying	6	30%
4.	Analysing	4	20%
	Total	20	100%

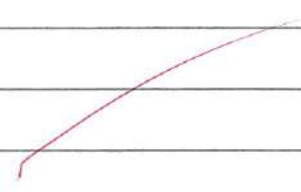
Weightage to the content area - Table 2

Sr No.	Area	Marks	Percentage (%)
1.	Meaning of Depreciation	6	30%
2.	Causes of Depreciation	3	15%
3.	Formula of Depreciation	2	10%
4.	Straight line method & Written down value method	9	45%
	Total	20	100%



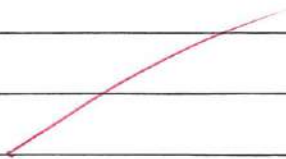
Weightage to different forms of questions

Sr. No.	Forms of Questions	No. of Questions	Marks
1.	Very short answers	10	10
2	short answers	2	4
3	Long answers	2	6
	Total	14	20





BLUE
PRINT



BLUE

No	OBJECTIVES SUB UNIT	REMEMBERING		
		OBJ	SA	LA
1.	Meaning of Depreciation	3		
2.	Causes of Depreciation	1		
3	Formula of Depreciation			
4	Straight line method and Reducing balance method	2		
		6		

PRINT

UNDERSTANDING			APPLYING			ANALYSING			TOTAL
OBJ	SA	LA	OBJ	SA	LA	OBJ	SA	LA	MARKS
									6
							4		5
									1
					6				8
4					6		4		20



MARK LIST

Page No.

Date



Sr. No.	Name	Marks Obtained
1	shah kulsum	9
2	shah Iqra	9
3	khan Neha Mohd Naeem	10
4	Ansari Aisha	10
5	Prem More	9
6	Mahesh Nirati	12
7	Shaikh shafi	12
8	Roxi Gupta	14
9	shaikh Ayan Javed	7
10	Md Aftab Khan	8
11	Shahin M. Mansoori	12
12	Muskan shaikh	9
13	Anjali sharma	13
14	shaikh Saniya Mukhtar	12
15	Tulasi Ashok	12
16	Harijan Tulasi	10
17	Komal kumari R. Ram	12
18	Ansari Fatima	13
19	Sunaina Abdul Shaikh	7
20	Mahvish Khan	12
21	Anjali khune	12
22	Rahmi Shah	11
23	Samruddhi Skinde	12
24	Satish sharma	9
25	Prathomesh More	9



Result Analysis

* Interpreting Mean :-

Marks	No. of student (f)	d	d x f
0-5	0	-2	0
6-10	12	-1	-12
11-15	13	0	0
16-20	0	+1	0
	N = 25		$\Sigma fd = -12$

Formula of Mean = $AM + \frac{\Sigma fd}{N} \times i$

here $N = 25$, $\Sigma fd = -12$, $i = 5$

$$AM = \frac{11 + 15}{2} = 13 \quad \therefore AM = 13$$

$$\text{Mean} = 13 + \frac{-12}{25} \times 5$$

$$= 13 - 2.4$$

$$= 10.6$$

Interpretation = Mean of the given score is 10.6. Central tendency of the score of given data lies 10.6.

Median :-

Marks	No. of student (F)	C.F
0-5	0	0
6-10	12	12
11-15	13	25
16-20	0	25
	$N=25$	

$$\text{Median} = L + \frac{\frac{N}{2} - F_b}{F_m} \times i$$

here, $\frac{N}{2} = \frac{25}{2} = 12.5$, $i = 5$, $F_m = 13$, $F_b = 12$

12.5 comes under cumulative frequency is 25
and $CI = 11-5$

let us find out lower limit

$$L = 11 - 0.5 = 10.5$$

$$\text{Median} = 10.5 + \frac{12.5 - 12}{13} \times 5$$

$$= 10.5 + 0.19$$

$$= 10.69$$

Interpretation = Median of the given data is 10.69. In the given data score 50% lies below 10.69 and 50% score lies above 10.69.



REFLECTION

When the teacher gave us the information about unit test, the very first thought that struck my mind was, it is very difficult but as soon as teacher explained us picture got a clear idea about it. then finally I did it myself it appeared as I was a step ahead toward completing my task and at the end when the task was complete a question triggered in my mind & that is why I was so scared & thought it was difficult? Now that I have completed it I find extremely easier to conduct unit test. why unit test is important, how to make blue print, how to make test paper, How to make year plan, checking question paper, making scale, interpreting class work, finding out mean, median. I got to know about it which is really helpful in future. Through this practice test I know now my mistakes and areas to improve. Overall conducting unit test was helpful for future.

Principal

Chembur Servankesh Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya,
R. C. Marg, Chembur, Mumbai 400071



SSR Criterion 2: Teaching-learning and Evaluation

2.4 Competency and Skill Development

2.4.4 Documents showing the different activities for evolving
indicated assessment tools

Principal

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.



(Sem III Internship week 1 From 18th Octo. to 23rd Octo.2020)

Date Day	Monday (18/10/21)	Tuesday (19/10/21)	Wednesday (20/10/21)	Thursday (21/10/21)	Friday (22/10/21)	Saturday (23/10/21)
Time						
11.00 to 11.50	EC 1 lesson plan development: Learning Experiences – from Set Induction to Evaluation	Id e Millad	EC 1 (ALL) lesson plan development : Objectives & Specifications	EC 1 (ALL) Objectives & Specifications Submission by students on Google Classroom	EC1 Follow up & Lesson plan guidance (ALL)	IC3 (UVD)
12.00 to 12.50	Journal Writing Orientation (SNG)				Follow up (ALL)	
1.00 to 1.30	LUNCH BREAK					
1.30 to 2.20	EC 1 (ALL) lesson plan development: Content Analysis		EC 1 (ALL) Content Analysis -- Submission by students on Google Classroom	lesson plan development: Learning Experiences – from Set Induction to Evaluation Submission by students on Google Classroom	Journal Writing Follow up (Group in charge)	CC4 (KVC)
2.30 to 3.20	Reading & writing of Library Recourses , Lesson preparation					

Note- Students will attend their pedagogy of teaching I(First Method) lecture from 18th to 22nd October.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg.
Chembur Naka, Mumbai 400 071



(Sem III Internship week II From 25th Octo. To 30th Octo.2020)

Date Day Time	Monday (25/10/21)	Tuesday (26/10/21)	Wednesday (27/10/21)	Thursday (28/10/21)	Friday (29/10/21)	Saturday (30/10/21)
11.00 to 11.50	Internship					CC4 (KVC)
12.00 to 12.50						IC3 (UVD)
1.00 to 1.30						
1.30 to 2.20	Internship					EC2 (ALL)
2.30 to 3.20						Reading & writing of Library Recourses

PRINCIPAL

**Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071**




Chembur Education society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalay
R.C. Marg,Chembur Naka,Chembur – 400071

FIRST WEEK OF INTERNSHIP (18TH OCT - 22ND OCT)

Pre-practice Teaching workshop

Date/Day Time	18/10/21 (Monday)	20/10/21 (Wednesday)	21/10/21 (Thursday)	22/10/21 (Friday)
11.00 to 11.50	EC1-(ALL) Method wise Lesson Plan Development: - Learning Experiences From Set Induction to Evaluation	EC1 (ALL) Lesson plan development: - Objectives & Specifications	EC1 (ALL) Objectives & Specifications submission by Students on Google Classroom	EC 1 Follow Up & Lesson Plan Guidance
12.00 to 12.50			Follow up EC-1(ALL)	
1.00 to 1.25	Lunch break			
1.30 to 2.20	EC1 (ALL)- Lesson plan development: - Content Analysis	EC1 (ALL) Content Analysis submission by Students on Google Classroom	Lesson Plan Development: - Learning Experiences from Set Induction to Evaluation Submission by students on Google Classroom	Journal Writing Orientation by (Internship in charges) Internship Orientation by (Internship in charges)


Dr. C.A. Chakradeo
Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.



Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya, Chembur
20th December to 31st December- TIME TABLE – SEMESTER – III (2020 -22)
(Winter Break From 25th December 2021 to 1st January 2022)

Days & Date Time ↓	Monday 20/12/21	Tuesday 21/12/21	Wednesday 22/12/21	Thursday 23/12/21	Friday 24/12/21
11.00 to 1	Evaluation Workshop Orientation & Year Plan (RGG)	Unit Test Design (All Tables) & Blue Print (UVD)	Statistical Analysis of results (KVC)	Theme Based Lesson Theory & Lesson Plan (SNG)	Christmas Celebration
1 to 1.30	Lunch Break				
1.30 to 3.20	Unit Plan (CAC / MDA)	Unit Test & Marking Scheme – Answer Key (KRJ)	Group Work Regarding Evaluation Workshop	Theme Based Demonstration Lesson	

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071



Chembur Education Society's

Chembur Shankara Shikshanshastra Mahavidyalaya

R. C. Marg, Chembur Naka, Chembur-400 071.

Subject Pre-practice Teaching Workshop

date -13/10/2022 to 17/10/2022 (Sem-II)

Roll No	Name Of the Students	Thursday 13/10/2022	Friday 14/10/2022	Saturday 15/10/2022	Monday 17/10/2022
26	Prerona Mestry	Prerona	Prerona	Prerona	Prerona
36	Ujwala Pongde.	Ujwala	Ujwala	Ujwala	Ujwala
20	Nidhi Karlekarr	Abhi	Abhi	Abhi	Abhi
85	Rutuja Pokle	Rutuja	Rutuja	Rutuja	Rutuja
41	Sonal Savarkar	Sonal	Sonal	Sonal	Sonal
42	Reshma Shah	Reshma	Reshma	Reshma	Reshma
10	Sheetal Gaikwad	Sheetal	Sheetal	Sheetal	Sheetal
16	Roshan Kadam	Roshan	Roshan	Roshan	Roshan
88	Bhagyshree Salunkhe	Bhagyshree	Bhagyshree	Bhagyshree	Bhagyshree
34	Atharva Pawar	Atharva	Atharva	Atharva	Atharva
15	Vinaya Jadhav	Vinaya	Vinaya	Vinaya	Vinaya
27	Aastha A Mishra	Aastha	Aastha	Aastha	Aastha
37	Chaitali R. Raut.	Chaitali	Chaitali	Chaitali	Chaitali
06	Rupali R. Deore	Rupali	Rupali	Rupali	Rupali
04	Arjita J. Kulkarni	Arjita	Arjita	Arjita	Arjita
48	Snehal S. Tambe	Snehal	Snehal	Snehal	Snehal
11	Preshant C. Ghuge	Preshant	Preshant	Preshant	Preshant
00	Vishal V. Pashad	Vishal	Vishal	Vishal	Vishal
29	Mayank S. Nandage	Mayank	Mayank	Mayank	Mayank
13	Pooja R. Gauravkar	Pooja	Pooja	Pooja	Pooja
04	Nilesh K. Bhoje	Nilesh	Nilesh	Nilesh	Nilesh
02	Aniket S. Bhoje	Aniket	Aniket	Aniket	Aniket
07	Yogita B. Desrankar	Yogita	Yogita	Yogita	Yogita
28	Tarun M. Mulane	Tarun	Tarun	Tarun	Tarun
44	Laxmi Souka Shendge	Laxmi	Laxmi	Laxmi	Laxmi
22	Sakshi Gulab Kate	Sakshi	Sakshi	Sakshi	Sakshi
147	Rupali Laxman Somane	Rupali	Rupali	Rupali	Rupali



17	Nilesh Kamesh Kamdi	Nilesh Kamdi	Nilesh Kamdi	Nilesh Kamdi	Nilesh Kamdi
45	Payal Shinde	Shinde	Shinde	Shinde	Shinde
14	Pragati P. Harad	Pragati Harad	Pragati Harad	Pragati Harad	Pragati Harad
43	Urthra Shaikh	Urthra Shaikh	Urthra Shaikh	Urthra Shaikh	Urthra Shaikh
21	manisha Karmada	manisha Karmada	manisha Karmada	manisha Karmada	manisha Karmada
08	Ankita Hari Bhoje	Ankita Bhoje	Ankita Bhoje	Ankita Bhoje	Ankita Bhoje
46	Rohini S. Shinde	Shinde	Shinde	Shinde	Shinde
05	Siddhi S. Chavhan	Siddhi Chavhan	Siddhi Chavhan	Siddhi Chavhan	Siddhi Chavhan



[Signature]

Signature of Incharge Professor

[Signature]

Signature of Principal

प्राचार्य
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
आर. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, चेंबूर, मुंबई-४०००७९.

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya
F.Y.B. Ed. English Medium (2022-23)

Pre-practice Teaching (Internship) Workshop 2023 SEM.II



Sr. No.	Workshop
1	Orintation of Micro skill teaching Skill of Set Induction and Skill of Explanation
2	1) 5 Mins Skill Presentation (Skill of Set Induction and Skill of Explanation) 2)Skill of Questioning and Skill of Stimulus Variation
3	5 Mins Skill Presentation (Skill of Questioning and Skill of Stimulus Variation)
4	Bridge lesson and 15 Mins Presentation

Roll No	Name of the students				
1	AWALEGAONKAR MANASI MAHESH	<u>Manasi</u>	<u>Manasi</u>	<u>Manasi</u>	<u>Manasi</u>
2	BHAS MISHBA MEHBOOB	<u>Mishba</u>	<u>Mishba</u>	<u>Mishba</u>	<u>Mishba</u>
3	CHAVAN SWATI	<u>Chava</u>	<u>Chava</u>	<u>Chava</u>	<u>Chava</u>
4	CHETTIAR PRISCILLA STALIN	<u>Priscilla</u>	<u>Priscilla</u>	<u>Priscilla</u>	<u>Priscilla</u>
5	DAPHALE APEKSHA SANTOSH	<u>Apeksha</u>	<u>Apeksha</u>	<u>Apeksha</u>	<u>Apeksha</u>
6	GADI ASHWINI GANGAJI	<u>Ashwini</u>	<u>Ashwini</u>	<u>Ashwini</u>	<u>Ashwini</u>
7	GANAI TEHSEEN INTIKHAB ALAM	<u>Ganai</u>	<u>Ganai</u>	<u>Ganai</u>	<u>Ganai</u>
8	GOMES RUTH DENIS	<u>Ruth</u>	<u>Ruth</u>	<u>Ruth</u>	<u>Ruth</u>
9	GUPTA PREETI RANJIT KUMAR	<u>Preeti</u>	<u>Preeti</u>	<u>Preeti</u>	<u>Preeti</u>
10	HANDORE SWAPNALI SURESH	<u>Swapnali</u>	<u>Swapnali</u>	<u>Swapnali</u>	<u>Swapnali</u>
11	JADHAV MINAL MANGESH	<u>Minal</u>	<u>Minal</u>	<u>Minal</u>	<u>Minal</u>
12	JADHAV MRUNMAYEE MAHENDRA	<u>Mrunmayee</u>	<u>Mrunmayee</u>	<u>Mrunmayee</u>	<u>Mrunmayee</u>
13	JAISWAL POONAM RAMCHANDRA	<u>Poonam</u>	<u>Poonam</u>	<u>Poonam</u>	<u>Poonam</u>
14	KADAM SARIKA BABASAHEB	<u>Sarika</u>	<u>Sarika</u>	<u>Sarika</u>	<u>Sarika</u>
15	KAMBLE DIKSHA SHESHRAO	<u>Diksha</u>	<u>Diksha</u>	<u>Diksha</u>	<u>Diksha</u>
16	KANKEKAR POOJA	<u>P. Kankekar</u>	<u>P. Kankekar</u>	<u>P. Kankekar</u>	<u>P. Kankekar</u>
17	KARBELE MITALI DNYANESHWAR	<u>Mitali</u>	<u>Mitali</u>	<u>Mitali</u>	<u>Mitali</u>
18	KEERTHANA MURUGAN	<u>Keerthana</u>	<u>Keerthana</u>	<u>Keerthana</u>	<u>Keerthana</u>

Name of the students					
19	LOHAN RITU RANDHEER	<u>Ritu</u>	<u>Ritu</u>	<u>Ritu</u>	<u>Ritu</u>
20	MANE MRUNALI KISHOR	<u>Male</u>	<u>Male</u>	<u>Male</u>	<u>Male</u>
21	MEER NAGHMA HASAN	<u>Naghma</u>	<u>Naghma</u>	<u>Naghma</u>	<u>Naghma</u>
22	MORE SHEETAL MURLIDHAR	<u>Sheetal</u>	<u>Sheetal</u>	<u>Sheetal</u>	<u>Sheetal</u>
23	MOURYA SWETA LAJI	<u>Sweta</u>	<u>Sweta</u>	<u>Sweta</u>	<u>Sweta</u>
24	MUSSARRAT JAHAN MOHD ANWAR	<u>Musarrat</u>	<u>Musarrat</u>	<u>Musarrat</u>	<u>Musarrat</u>
25	PINGATE HIRAL DNYANESHWAR	<u>Hiralgate</u>	<u>Hiralgate</u>	<u>Hiralgate</u>	<u>Hiralgate</u>
26	RANE SHRUTI RAJAN	<u>Shruti</u>	<u>Shruti</u>	<u>Shruti</u>	<u>Shruti</u>
27	RASAL SHRUTI GULABRAO	<u>Shruti</u>	<u>Shruti</u>	<u>Shruti</u>	<u>Shruti</u>
28	RAWAT SANJANA SANJAY	<u>Sanjana</u>	<u>Sanjana</u>	<u>Sanjana</u>	<u>Sanjana</u>
29	REHMANI AFSANA HAQIQUILLAH ZAIBUNNISA	<u>Afsana</u>	<u>Afsana</u>	<u>Afsana</u>	<u>Afsana</u>
30	SALKAR VEDA UMESH	<u>Veda</u>	<u>Veda</u>	<u>Veda</u>	<u>Veda</u>
31	SAUMYA PRADEEP	<u>Saumya</u>	<u>Saumya</u>	<u>Saumya</u>	<u>Saumya</u>
32	SAYED NAAZIYA ASIF	<u>Nazkiya</u>	<u>Nazkiya</u>	<u>Nazkiya</u>	<u>Nazkiya</u>
33	SAYYED KAINAT	<u>Kainat</u>	<u>Kainat</u>	<u>Kainat</u>	<u>Kainat</u>
34	SHAIKH NAZIYA FARHEEN MD KABEER	<u>Nazkiya Farheen</u>	<u>Nazkiya Farheen</u>	<u>Nazkiya Farheen</u>	<u>Nazkiya Farheen</u>
35	SHAIKH SANA MOHD ALI	<u>Sana</u>	<u>Sana</u>	<u>Sana</u>	<u>Sana</u>
36	SHAIKH SHUMAILA ABDULRASHID	<u>Shk</u>	<u>Shk</u>	<u>Shk</u>	<u>Shk</u>
37	SHINDE SNEHAL ANIL	<u>Snehal</u>	<u>Snehal</u>	<u>Snehal</u>	<u>Snehal</u>
38	SHIRODKAR RIYA KHILAN	<u>Riyashir</u>	<u>Riyashir</u>	<u>Riyashir</u>	<u>Riyashir</u>
39	SHUKLA SNEHA DHARMENDRA	<u>Shukla</u>	<u>Shukla</u>	<u>Shukla</u>	<u>Shukla</u>
40	SINGH VIKAS RAMESH KUMAR	<u>Vikas</u>	<u>Vikas</u>	<u>Vikas</u>	<u>Vikas</u>
41	SURVE SEEMA ANKUSH	<u>Seema</u>	<u>Seema</u>	<u>Seema</u>	<u>Seema</u>
42	TRIVEDI POONAM RAMASARE				
43	VINCIYA SELVARAJ	<u>Vinicya</u>	<u>Vinicya</u>	<u>Vinicya</u>	<u>Vinicya</u>
44	VISHWAKARMA SHEELA AKHILESH SUBHAVATI	<u>Sheela</u>	<u>Sheela</u>	<u>Sheela</u>	<u>Sheela</u>
45	VORA ZENIL NOOR MD	<u>Zenil</u>	<u>Zenil</u>	<u>Zenil</u>	<u>Zenil</u>
46	YADAV KALPANA SHYAMRAJ				
47	YADAV SWEETY VIJAYSHANKAR	<u>Sweety</u>	<u>Sweety</u>	<u>Sweety</u>	<u>Sweety</u>
48	SHETTY MEGHA GIRISH	<u>Megha</u>	<u>Megha</u>	<u>Megha</u>	<u>Megha</u>


Dr. C.A. Chakradeo
 Principal




Mrs. Deepali Gaiwad
 Incharge

Peer Lesson Observation



Name of the Student Teacher
शिष्याई - शिक्षकाचे नाव

: Dakis.c main

Roll No.
हजेरी क्र.

24

School Name / शाळेचे नाव

: डॉ. बाबासाहेब आंबेकर हायस्कूल माहि
कोलेज

Lesson No./पाठ क्र. :

1

Unit / घटकाचे नाव

: पूर्णांक संख्या.

Std. / इयत्ता

6th (B)

Subject / विषय

: गणित.

Date / दिनांक

: 13/7/2023

Observation Cues / निरीक्षण सूचक

Set Induction / प्रस्तावना :

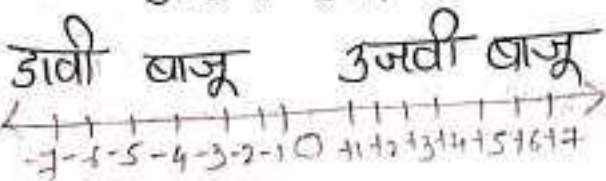
मागील घटक सांख्यन प्रस्तावना केली.

Statement of Aim / हेतुकथन :

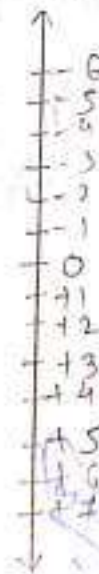
हेतुकथन घटकाचे नाव सांख्यन केले
घटकाचे नाव :- पूर्णांक संख्या.

Black - board work / फलक लेखन :

- 1) फलकावर विषयाचे नाव लिहिले.
- 2) घटकाचे नाव लिहिले पूर्णांक संख्या
- 3) अेसर्गिक संख्या
पूर्ण संख्या
संख्यारेखा
आडवी रेषा.



उजवी संख्या रेषा.





Concept Development / विषय विवेचन :

सर्वत्र विचारून विद्यार्थ्यांच्या सहभागा घेतला.
विद्यार्थ्यांना मागील पाठातले लक्षात आले की नाही
ते धाडिले.

Evaluation / मूल्यमापन:


- 1) विद्यार्थ्यांना छद्म सर्वत्र विचारले.
- 2) विद्यार्थ्यांनी चांगल्या प्रकारे उत्तरे दिली.
- 3) विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितले.


Method by the teacher / शिक्षकाची अध्यापन पध्दती

- 1) उद्योगाची पध्दत.

Aspects related to Constructivist approach / ज्ञानरचनावादनुसार आढळलेल्या बाबी

मुलांनी व्यवस्थितपणे उदाहरणे लिहून घेतली.
विद्यार्थ्यांची मते लक्षात घेऊन त्यांना योग्य ते
उदाहरण सोडवून दाखविले.


निरीक्षक प्राध्यापकांची सही
Signature of the Observer


for 
शिक्षकाची
चेंबूर सर्वोच्च शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
आर. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, चेंबूर, मुंबई-४०००८९.

S.C. Dadi


Peer Lesson Observation



Name of the Student Teacher : Kuthade sir.

Roll No. / हजेरी क्र. : 233

School Name / शाळेचे नाव : डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हायस्कूल

Lesson No. / पाठ क्र. : 2

Topic / टॉपिकचे नाव : मसावि व लसावि

Std. / इयत्ता : 7th (A)

Subject / विषय : गणित

Date / दिनांक : 13/7/2023

Observation Cues / निरीक्षण सूचक

Set Induction / प्रस्तावना :

घटका सोबतच प्रस्तावना केली.

Statement of Aim / हेतुकथन :

हेतुकथन घटकाचे जाव सोबतच सुरवात केली.
घटकाचे जाव :- मसावि व लसावि.

Black - board work / फलक लेखन :

1) फलकावर घटकाचे जाव लिहिले.

2) घटकाचे जाव :- मसावि व लसावि.

Find the HCF by division method

$$\begin{array}{r} 275 \\ 525 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 275 \\ 525 \\ \hline 275 \\ \hline 250 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 250 \overline{) 275} (1 \\ -250 \\ \hline 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 025 \overline{) 250} (10 \\ -250 \\ \hline 000 \end{array}$$

HCF is 25

$$275 = 25 \times 11$$

$$525 = 25 \times 21$$

$$\frac{275}{525} = \frac{25 \times 11}{25 \times 21} = \frac{11}{21}$$

$$\begin{array}{r} 276 \\ 133 \end{array}$$

$$\Rightarrow 276 \div 133$$

$$\begin{array}{r} 276 \\ 133 \overline{) 276} (2 \\ -266 \\ \hline 106 \\ 133 \overline{) 106} (0 \\ -106 \\ \hline 00 \end{array}$$

HCF is 19

$$276 = 19 \times 14$$

$$133 = 19 \times 7$$

$$\frac{276}{133} = \frac{19 \times 14}{19 \times 7} = \frac{14}{7}$$

Concept Development / विषय विवेचन :

विद्यार्थ्यांना वेगवेगळ्या पध्दती सांगून त्यांचे अर्थाने स्पष्टीकरण केले.

Evaluation / मूल्यमापन:

- 1) विद्यार्थ्यांना उदाहरणे सोडवून दाखविले.
- 2) विद्यार्थ्यांना उदाहरण समजावून सांगितले.
- 3) विद्यार्थ्यांना मुक्त तऱ्हेने विचारले.
- 4) विद्यार्थ्यांना उदाहरणे सोडवायला दिले.

Method by the teacher / शिक्षकाची अध्यापन पध्दती

1) उदाहारी पध्दत.

Aspects related to Constructivist approach / ज्ञानरचनावादानुसार आढळलेल्या बाबी

मुलांनी उदाहरण व्यवस्थितपणे सोडवले आहे की नाही ते वगैरे विचारले गेले.



निरीक्षक/प्राध्यापकांची सही
Signature of the Observer



प्राचार्य

चेंबूर सर्वकय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
आर. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, चेंबूर, मुंबई-४०००७१.



(Shri) Kurhade



2.4.4

Tools of assessment for learning suited to the kinds of learning engagement provided to learners

5. Rating Scale


Name of the student: Patil Ashwini Mahadev

Date: 27-6-2024

School Name: Chembur Highschool, Chembur

Time: 1.00 pm

	Component	Excellent	Good	Average	Below Average	Poor
1.	Preparation and Knowledge	✓				
2.	Skill & Execution	✓				
3.	Creativity		✓			
4.	Originality		✓			
5.	Collaborative Effort		✓			
6.	Presentation		✓			
7.	Overall Impact		✓			


Dr. C.A. Chakradeo

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071



**Tools of assessment for learning culled to the kinds of learning
engagement provided to learners**

5. Rating Scale

Name of the student: Abhinav Nikhar Paudyal

Date: 21/01/2024

School Name: D. J. Wadia School, Juhu

Time: 01:00

	Component	Excellent	Good	Average	Below Average	Poor
1	Preparation and Knowledge		✓			
2	Self & Execution	✓				
3	Creativity		✓			
4	Originality		✓			
5	Collaborative Effort	✓				
6	Presentation		✓			
7	Overall Impact	✓				


Dr. C.A. Chakradeo
 Principal
 Chembur Branch, Shikshanshastri
 Mahavidyalaya
 R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071,



2.4.4

Tools of assessment for learning suited to the kinds of learning engagement provided to learners

5. Rating Scale

Name of the student: Nitesh Koushaya Bhoje

Date: 15/03/2024

School Name: Natarajguruji vidyalay dadar

Time: 11. to 12 pm

	Component	Excellent	Good	Average	Below Average	Poor
1.	Preparation and Knowledge	✓				
2.	Skill & Execution	✓				
3.	Creativity		✓			
4.	Originality	✓				
5.	Collaborative Effort		✓			
6.	Presentation	✓				
7.	Overall Impact	✓				

Dr. C.A. Chakradeo

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra

Mahavidyalaya

R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.



2.4.4

Tools of assessment for learning suited to the kinds of learning engagement provided to learners


5. Rating Scale

Name of the student: Ghugre Prashant chindha manda Date: 27/06/2024

School Name: Sadhana Vidyalaya, Sion

Time: 1:15 Am

	Component	Excellent	Good	Average	Below Average	Poor
1.	Preparation and Knowledge	✓				
2.	Skill & Execution	✓				
3.	Creativity		✓			
4.	Originality		✓			
5.	Collaborative Effort		✓			
6.	Presentation		✓			
7.	Overall Impact		✓			


Dr. C.A. Chakradeo

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshstra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071,

2.4.4

Tools of assessment for learning suited to the kinds of learning engagement provided to learners

5. Rating Scale

Name of the student: KARLEKAR NIDHI GURUPRASAD Date: 14/03/24

School Name: D.S. Highschool, Sion

Time: 10:00 - 12:00

	Component	Excellent	Good	Average	Below Average	Poor
1.	Preparation and Knowledge	✓				
2.	Skill & Execution		✓			
3.	Creativity	✓				
4.	Originality	✓				
5.	Collaborative Effort	✓				
6.	Presentation	✓				
7.	Overall Impact	✓				


Dr. C.A. Chakradeo

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071,